

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
Nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prežniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.911, Praga in Dunaj št. 24.797

Sovražnik premagan

Sovražnik je premagan!, lahko reče-
mo danes z vso samozvestjo zmagovalca.
Dr. Korošec se je zopet izkazal za prvo-
vrstnega politika. Zaupanje, ki mu ga je
izkazal slovenski narod, se je sijajno opravi-
čilo.

Blejski pakt je bil napravljen z g. Ve-
ljo Vukičevićem kot nosilcem one držav-
niške ideje, ki je usmerjena na korenito
ozdravljenje naših po partizanstvu čisto za-
voženih javnih razmer. Ta ideja ni vznik-
la iz naročja našega po lažidemokratih iz-
kvarjenega parlamenta, ampak je kot to-
čen izraz zdravega javnega mnenja v naši
državi naša svojo oporo v faktorjih, ki
imajo moč jo preko največjih ovir uresni-
čiti, in v posameznih močnih političnih ose-
bah, ki stoje nad nivojem naših vsakodnevnih
strankarskih prask in so v stanu z njo
prepoznati svoje stranke. Naravno, da je
zato ta pakt, ki je bil nad našimi običaj-
nimi strankarskimi kombinacijami in izven
njih, naletel na najhujši odpor vseh onih
elementov, ki so zastupili naše javno živ-
ljenje s svojim nebrzdanim, splošni blagor
preziračim strankarstvom in korupcijo,
izrabljajoč v to svrhu demokratizem in pa-
rlamentarizem ter nacionalno idejo. Te iste
ideje so morale tudi zdaj tem elementom,
ki imajo svoj naravni center v SDS, pri-
jatelje pa povsod, kjer je osebni in klikar-
ski interes več kot država, služiti v to, da
se je pod njihovo krinko rovarilo proti dr-
žavnemu zamislu blejskega pakta. Števil-
čno in kvalitativno pod normalno stoječa
SDS se je zatekla k svojim tradicionalnim
nepoštenim metodam, da prepreči re-
aliziranje načrta okrepitve državne avtoritete,
depolitizacije javne uprave in gospo-
darskega dviga Jugoslavije ter plodnega
konstruktivnega dela, ki mu stranka ni
cilj, ampak samo sredstvo za doseg sploš-
nega blagra. Najprej so seveda skušali dis-
kreditirati SLS in njenega načelnika s po-
grevanjem in stopnjevanjem neumno per-
fidnih klevet o »klerikalizmu«, ki je na
stalnem repertoaru Pribičević-Zerjavove
družbe. To antiklerikalno geslo naj bi slu-
žilo kot ona privlačna sila, okoli katere
naj bi se po načrtu treh velikih demokra-
tov Pribičevića, Zerjava in Kramerja zbra-
li vsi, ki bi lahko SDS prišli prav kot po-
močniki pri izvedbi njenega korarnega za-
misla. In zopet je privlekla klika terorja,
socialne reakcije in političnih persone
na dan tolikrat omadeževano »demokracijo«,
da premami poštene ljudi, ki jih je svoj čas
zaradi olasti izdala in jim skočila v hrbet.
Ni se stravalova celo vabiti k sebi onega
politika, ki ga je svoj čas kot veleizdajalca
hotela obsoditi na robijo in njegovo stran-
ko iztrebiti iz javnega torišča kot protidr-
žavno in anacionalno!

»Babilonski stolp«, ki so ga gradili v
zrak Pribičević, Zerjav in Kramer, se je
porušil. Nič niso izdale intrige, denunci-
acije in metode SDS. Največja ovira za
preusmeritev naše državne politike je pad-
la, padla za vselej. Nič drugega ni ostalo
SDS, kakor da tolaži sebe, druge pa skuša
premotiti z novim izrodkom svoje kovarne
fantazije: z »likvidacijo« SLS! »Mi se si-
cer radujemo, da izgine ta separatistična,
plemenska in verska stranka, obžalujemo
pa njene volivce, ki jih je dr. Korošec pre-
varal in spravil ob lastno stranko« — se
glasi zdaj šlager politikov, ki so na kraju
z vsemi svojimi drugimi sredstvi in stoje
sami pred popolno likvidacijo svoje politi-
ke. SLS pa stoji trdnješa nego kdajkoli, je
doživela zmago svojega narodnega in dr-
žavnega programa in je vse svoje gradi-
teljske moči posvetila preporodu države!

Nova vlada.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Danes dopoldne
je kralj podpisal ukaz o rekonstrukciji vlade.
Z vstopom zastopnikov SLS razširjena vlada,
je sestavljena takole:

Predsedništvo vlade in notranje zadeve:
Velja Vukičević (radikal).

Vojska in mornarica: general **Hadžić**.
Zunanje zadeve: dr. **Voja Marinković**
(demokrat).

Prosveta: dr. **Kosta Kumanudi** (demokrat).
Finance: dr. **Bogdan Marković** (radikal).
Vere: **Dragotin Obradović** (radikal).
Pravosodje: dr. **Dušan Subotić** (radikal).
Pošte in brzojave: **Vlajko Kocić** (radikal).
Izenačenje zakonov: dr. **Grga Angjeli-
nović** (demokrat).

Kmetijstvo: **Svetozar Stanković** (radikal).
Narodno zdravje: dr. **Aleksander Savić**
(radikal).

Gozdarstvo in rudarstvo: dr. **Mehmed
Spaho** (musliman).

Javna dela: dr. **Ilija Šumenković** (demo-
krat).

Socialna politika: dr. **Andrej Gosar** (SLS).

Zeleznice: general v p. **Miloslavjević** (ra-
dikal).

Trgovina in industrija: **Aca Miović** (de-
mokrat).

Agrarna reforma: dr. **Vlada Andrić** (ra-
dikal).

Delovni program nove vlade.

ISKREN MEDSEBOJEN SPORAZUM. — IZRAZITO GOSPODARSKI IN SOCIALNI
PROGRAM.

Prvi zakon: izenačenje davkov.

Popolna depolitizacija uradništva. — Iztrebitev vseh koruptnih elementov.

Strahovit udarec onemogli SDS.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Že iz same se-
stave nove vlade je razvidno, da je to vlada
široke narodne koncentracije vseh tistih po-
litičnih strank, ki so se ozirom na težke
čase, ki jih preživljamo, postavile na stališče,
da je potreba sestaviti vlado na podlagi iskren-
ega medsebojnega sporazuma z izrazitim so-
cialnim in gospodarskim delovnim programom.
Več dela za zboljšanje gospodarskega in finan-
čnega stanja, manj politike podpihovanja in
netenja strankarskih strasti!

Podrobnosti programa so znane. V glav-
nem soglašajo z gospodarskim in socialnim
programom naše stranke. Te podrobnosti, po-
sebej zakonski predlogi, ki so izvedba tega
programa, so navedene v znanem pismu pred-
sednika vlade **Vukičevića** na kralja, na pod-
lagi katerega je vlada dobila odobritev za
razpust narodne skupščine in za razpis
volitev.

Prvo delo nove vlade bo torej, da še pred
sestankom narodne skupščine pripravi vse za-
kone, da bo delo za konsolidacijo šlo čim-
preje od rok. Ministrski predsednik je že skli-
cal sejo ministrskega sveta, ki se bo vršila
poputrnjem. Na tej seji se bo vlada bavila
z vprašanjem, kako pomagati prebivalstvu v
tistih pokrajinah, ki so trpele vsled suše, po-
vodnji in drugih elementarnih nevarnosti. Kakor
smo nadalje zvedeli, bo vlada predložila na-
rodni skupščini kot prvi zakon zakonski načrt
o izenačenju davkov, da se to pereče vpra-
šanje vendar enkrat reši in da se tudi na ta
način pomaga prebivalstvu. Temu bodo suk-
cesivno sledili drugi zakoni.

V notranji politiki bo vlada, kakor doslej,
delala na tem, da se država čimbolj okrepi,
da pride državna oblast do potrebne avtoritete.
Z ozirom na to bo delala na popolni de-
politizaciji uradništva in na uvedbi absolutne
objektivnosti in pravičnosti v vseh panogah
javne uprave. Predvsem se bo gledalo na to,
da se pomote z vsemi korupcionističnimi ele-
menti in da se uduši tudi najmanjša korupcija.

Vukičevićeva koalicijska vlada se lahko
z ozirom na njeno sestavo, tako kar se tiče
koaliranih treh strank, radikalov, Demokratske
zajednice in SLS, kakor tudi delegiranih
zastopnikov na čelu posameznih ministrstev,
brez pretiravanja imenuje in proglasi kot vlada
reda, dela in poštenja.

Obžalovanja vredno dejstvo je, da ni v
tej vladi zastopan po svojih zastopnikih velik
del Hrvatov. To žalibog z ozirom na znane
razmere ni bilo mogoče. Upamo pa, da bodo
med hrvatskimi bratskimi narodnimi zastop-
niki kmalu prevladali trezni in resni elementi,
ki jim je več do stvarnega, državi in ljudstvu
koristnega dela, kakor do komediantstva, de-
maškoških in političnih eksperimentov, ki če-
sto gredo preko dovoljene meje. Čim preje
se bo to zgodilo, tem boljše bo za hrvatsko
ljudstvo in za vse. Z vso odločnostjo pa na-
glašamo, da bo kljub takšnemu stanju vlada
v enaki meri delala za hrvatski del naše dr-
žave in da o kakšnem protihrvatskem kurzu
ni in ne more biti govora.

Zunanjepolitično o kakšni spremembi ne
more biti govora: **Mirosljubnost** napram vsem
in vsakemu, dobra sosedska razmerja z vsemi
sosi in iskreno prijateljstvo z vsemi zavez-
niki. Okrepitev naše države na znotraj, kon-
solidacija domačih političnih razmer, bosta pri-
pomogli, da se bodo te smernice lahko z ved-
no večjo odločnostjo izvajale. Marinkovićeva
osebnost nam vliva polno zaupanja, da bo
naša država v zunanjem svetu uživala tisti
ugled, ki ji z ozirom na njeno notranjo moč
in veličino tudi gre.

Kar se tiče nas, pomenja sestava nove
vlade izpolnitev prve etape blejskega spo-
razuma. S tega stališča naj se presoja njen
značaj. Komentarji in govorice, ki jih širijo
nasprotniki vlade, so izraz njihove onemogle
jeze. Njih namen je samo ta, da tolažijo raz-
očarane pristaše v teh zanje tako težkih in
žalosti polnih časih.

dr. Andrej Gosar. Popoldne ga je sprejel
predsednik vlade in se z njim dolgo časa raz-
govarjal. Jutri bo minister dr. Andrej Gosar
prisegel, na kar bo prevzel posle svojega
resora.

Imenovanje podtajnikov.

PODTAJNIK V MINISTRSTVU PROSVETE
BO FRANC SMODEJ.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Vprašanje pod-
tajnikov je v principu rešeno. Podpisa ukaza
še ni radi tega, ker še ni bilo med demokrati
mogoče zbrati potrebne kandidate. Vsekakor
se bo tudi to vprašanje v najkrajšem času re-
šilo.

Opomba uredništva: Pri našem včeraj-
šnjem belgradskem poročilu se nam je pri
transakciji telefonskega poročila vrinila nelju-
ba pomota. Za podtajnika v prosvetnem mi-
nistrstvu ne pride poslanec **Anton Sušnik**, ka-
kor smo poročali, marveč mora mesto tega
stati: **Franc Smodej**.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Vlada ima popolno zaupanje krone.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Po podpisu uka-
za o imenovanju novih ministrov je kralj po-
polno odpotoval v Topolo, kjer se že dolgo
nahaja kraljica s prestolonaslednikom Petrom.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Odhod kralja
takoj po podpisu ukaza o imenovanju novih
ministrov se v vseh krogih smatra kot naj-
boljši dokaz, da uživa vlada popolno zaupa-
nje drugega suverena činitelja.

NINKO PERIĆ.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Komentarji gle-
de izstopa dosedanjega prosvetnega ministra
Ninka Perića iz vlade soglašajo v tem, da je
dr. Perić namenjen za važnejšo vlogo v bo-
doči narodni skupščini. Postal bo predsednik
ali narodne skupščine ali finančnega in za-
konodajnega odbora.

Obračun s Pribičevićem.

Vaše nade so pokopane! Tako bi lahko
zaklicali danes samostojnim demokratom in
njihovemu šefu **S. Pribičeviću**. Kako brez-
upen je položaj SDS in kako brez izhoda iz
zagate njihova politika, nam najbolje priča
članek belgradske »Samouprave«, glavnega
glasila radikalne stranke. Pod naslovom
»Kombinacije g. Pribičevića« prinaša ta list
članek, ki je obenem neusmiljen obračun s po-
litiko SDS.

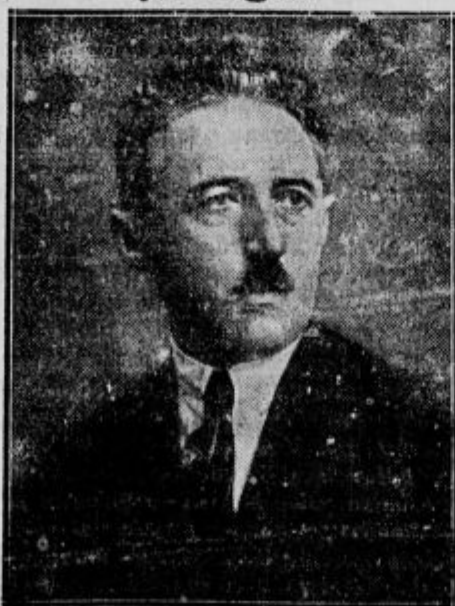
Članek med drugim pravi:

»Šef SDS se nikakor ne more pomiriti
z dejstvom, da tudi v tej skupščini ne bo mo-
gel igrati kake važnejše vloge. V upanju, da
bo tako izboljšal svoj položaj, je takoj po vo-
litvah začel delati nove kombinacije, seveda
vedno upoštevajoč le sebe. Ko je videl, da
radikali nočejo z njim nobenih kombinacij, je
obrnil svoje poglede na drugo koalirano
stranko, na demokrate. Najprej je lansiral
vesti o bloku demokracije, toda to se je iz-
kazalo za nemogoče, ker v tej deželi si demo-
kracije nihče ne zamišlja tako kakor g. Pribi-
čević. Na drugi strani pa bi tak »blok« bil
pravi babilonski stolp — tudi če bi se ta ideja
g. Pribičevića mogla uresničiti, ker bi zmašil
v eno vrečo vse tako raznovrstne elemente
kakor so: SDS, en del konzervativcev iz de-
mokratske stranke, federalisti, radičevci, Spa-
hovi muslimani... Toda g. Pribičević je ne-
umoren. Njega ni razočaral prvi neuspeh.
Tako je se je v njegovi glavi rodil drug načrt,
nove kombinacije! Fuzija njegove stranke z
demokratsko zajednico in ustvaritev nove
parlamentarne grupacije 102 poslancev. Na
njegovo žalost pa bi niti ta skupina ne bila
močnejša od samih radikalov ter ne bi mogla
vzeti iniciative iz rok radikalov, toda bi g.
Pribičeviću omogočila, da bi zopet igral vidno
politično vlogo.

In to je končni cilj vseh njegovih kombi-
nacij! Sedaj bi bilo treba, da se dobi za ta
načrt še druga stran, to je demokratska stran-
ka. In to je tisto, kar je glavno. Obe krili de-
mokratske stranke pa sta napram g. Pribi-
čeviću skrajno nezaupni. In zato mu bo zelo
težko, da ne rečemo nemogoče, ta načrt v ce-
loti izvesti. On nima niti upanja, da ga izvede
deloma. Toda sledeč g. Pribičevićevim kombi-
nacijam smo že na hipotetičnih tleh, zato
moramo obravnavati vse možnosti. Kdor po-
zna megalomanijo šefa SDS in politično trez-
nost g. Ljube Davidovića, bo težko verjel, da
bi moglo med njima priti do trajnega spo-
razuma in zblizanja. Toda če vzamemo za
Pribičevića najugodnejši položaj, da bi se
namreč g. Davidović in Pribičević res sporaz-
umela o fuziji, je zelo težko verjeti, da bi
pristalo tudi drugo krilo demokratske stranke
na to novo skupino, ki bi stala pod direktnim
vplivom g. Pribičevića, ker bi se po fuziji
vpliv g. Davidovića poleg tako temperament-
nega in zgovornega kompanjona takoj poslab-
šal! Radi tega bi fuzija g. Pribičevića z demo-
kratsko zajednico pomenila istočasno novo se-
cesijo iz demokratske stranke, če še ne njen
razkol. V tem slučaju bi g. Pribičević morda
nekaj zaslužil, toda bi g. Davidović in poseb-
no demokratska stranka sigurno izgubila! To-
da menda g. Pribičević ne pričakuje od demo-
kratske stranke in Davidovića osebno toliko,
da bi na ljubo Pribičeviću napravila za se
škodljivo trgovsko kupčijo...

Nas zanima samo to, odkod ima g. Pribi-
čević toliko poguma, da se imenuje rešitelj
demokracije in parlamentarizma in da stalno

Dr. Andrej Gosar prisegel.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Danes je pri-
sregel v Belgrad minister za socialno politiko

prepričuje celo javnost, kako on edini more rešiti ogroženo demokracijo v naši državi.

Ali je to isti g. Svetozar Pribičević, ki je kot minister notranjih del z orožniškimi udarci vpisaval pristase po Hrvatskem in Slavoniji?

Ali je to isti minister prosvete, ki je bil strah in groza med učitelji, ki niso pripadali njegovi stranki; ki se je pregrešil zoper avtonomije vseučilišča, da bi se maščeval nad političnimi nasprotniki?

Ali je to isti minister, ki je naročil uradništvu »svojega« resora, da se ne sme baviti s politiko, če ne dela za stranko g. ministra?

Ali je to isti minister, radi katerega so v Belgradu bile krvave dijaške demonstracije radi kršitve vseučiliške avtonomije?

Ali je to isti državnik, česar goslo je: »Država sem jaz!« in ki je neusmiljeno preganjal vse one, ki so si drznili imeti drugačno mišljenje kot g. minister?

Ako je to isti g. Svetozar Pribičević, kako ima pogum, da sploh govori o demokraciji in svobodi ljudstva, ko je s svojim devetletnim delovanjem v tej državi z javnim delom pokazal, da s demokracijo in s parlamentarizmom nima nobene zveze. Človek, ki je v naše politično življenje privlekel take metode, ne sme v zvezo s seboj spravljati demokracijo in njene velike pridobitve. Človek, ki v našem javnem življenju izven svoje osebe in ambicije ne vidi nič drugega, ne more govoriti o državi in parlamentarizmu.

Nas ne moti g. Pribičević, ki se z vsemi sredstvi bori, da zadovolji svoje ambicije, toda nas moti g. Pribičević, borec za demokracijo in parlamentarizem! Vsekakor se je čuditi, koliko vaje, sile in energije je g. Pribičević investirjal v politiko. Toda njegov temperament, ambicije in želja po samovladu so ga privedle v zagato. Sedaj naj si izmišlja načrte, kako bi se rešil iz zagate, naj dela fuzije in sporazume, toda saj demokracijo naj pusti pri miru!

Obračun s Pribičevićem je popoln! S tem je obračunano tudi s SDS!

Rekonstrukcija vlade

Belgrad, 21. septembra.

Vzlic silnim intrigam od strani SDS, ki je te dni stavila na kocko cel svoj prestiž in vse svoje sile, se je politični položaj vendarle razčistil v smislu blejskega pakta. Samostojni demokracije, posebno oni iz Slovenije se so obojito vrgli na g. Davidoviča, da bi po njem dosegli uresničenje svojih želja, ki so za nje že od nekdanj alfa in omega vsega prizadevanja v Belgradu, da bi SLS kot zastopnica Slovencev ne prišla v vladu. V ta namen je dr. Kramer, desna roka dr. Žerjav, obiskal g. Davidoviča ter potem v javnost dajal neke izjave o združitvi SDS z g. Davidovičem in njegovo stranko. Lansirali so v svet celo vest, da bodo 4 slovenski člani SDS zapustili Pribičevića ter prešli k Davidoviču.

In vendar je to njihovo prizadevanje ostalo brez pozitivnega uspeha. G. Davidović je po razgovorih z g. V. Marinkovičem in g. dr. Spahom pristal na sedanjo rekonstrukcijo vlade izrecno pod pogojem, da se tako SLS omogoči vstop v vladu. Pri tem pa se od radikalne kakor tudi od demokratske strani povdarja, da je to stanje le začasno. Po verifikacijah bi se imela izvršiti korenitejša rekonstrukcija sedanje vlade, ki pa ostane tudi po rekonstrukciji vlada iste koalicije.

SLS bo v tej vladi zastopana z enim ministrom in z enim drž. podsekretarjem. Prvotno se je govorilo o dveh ministrih. Toda da se kratkoma presečejo vse intrige od strani slovenskih in drugih SDSarjev, se je izvršila rešitev tako, kakor jo je bilo mogoče izvesti najhitreje, da se intrigantom ne pušča preveč časa za njihovo temno delovanje. Kakor se je od vladne strani danes naglašalo, je s tem izvršena prva etapa blejskega sporazuma. Iz tega sledi, da blejski sporazum ni že izvršen v svoji celoti in da bodo druge etape še sledile.

Tudi demokracije so zahtevali ob priliki te rekonstrukcije več mest v vladi. Toda tudi za rešitev tega vprašanja v njihovem smislu pri sedanji rekonstrukciji ni bilo mesta, vsled česar so se zadovoljili s 3 podtajniškimi mesti, in sicer dobe po eno podtajniško mesto v agraru, v finančnem in v notranjem ministristvu. Demokratski minister za socialno politiko Aca Mijović, ki je odstopil svoje mesto dr. Gosarju, bo dobil ministrstvo za šume in rude. Dosedanji minister tega resora demokrat dr. Kumanudi pa dobi prosveto mesto radikal dr. Perića, ki bi imel prevzeti notranje zadeve, katere je doslej vodil ministrski predsednik g. Vukičević. Vendar je potrebno naglasiti, da je bolj verjetno, da g. dr. Ninko Perić ne bo prevzel za sedaj nobenega resora, ker je najresnejši kandidat za mesto predsednika skupščine.

Z rešitvijo tega vprašanja je pa tudi rešeno vprašanje Vukičevićeve vlade, ki hoče sedaj vsjo pozornost obrniti radikalnemu klubu. S prvo etapo blejskega sporazuma ni šla v vladu le SLS, ampak se je z njo znatno utrdila tudi sedanja vladna koalicija. Tudi v radikalnem klubu je položaj sedaj že jasen. Kakor poroča današnja »Politika«, je predsednik vlade svojo pozicijo v radikalnem klubu ustalil. S tem so posebno mišljeni pašičevci, ki so poskušali sestaviti blok proti

Popoln polom Pribičević-Žerjavove politike.

Popolna blamaža z »Demokratskim blokom«.

ORGANIZACIJE SDS ODPOVEDUJEJO POKORŠČINO ŠEFU. — DELJENI VLOGI DR. ŽERJAVA IN DR. KRAMERJA. — OBA BLAMIRANA. — KAKO SO DAVIDOVIČ-MARINKOVIČEVI DEMOKRATI POTEGNILI PRIBIČEVIČA.

Belgrad, 21. septembra.

Pribičevićev umik in povdarjanje lastnih statutorov, lastnega tajništva, programa in listov stranke se sedaj končno ni izkazala kot nič drugega kakor politična blamaža, ki je njegovo že itak gotovo splendid isolation še podkrepila. Kakor doznavamo namreč iz Marinkovićeve bližine, dobivajo demokrat iz hrvatskih organizacij njim nasprotno samostojne demokratske stranke pozive na Pribičevića, naj stranko likvidira in prepusti volivstvu svobodne roke. Ta Marinkovičeva okolica, ki s Pribičevićem osebno ne mara ničesar skupnega, je forsirala njegovo agitacijo z demokratskim blokom, da bi Pribičević s svojim govorjenjem sam dokazal svojo nemoč. Pribičević je nasel in šel tako daleč, da je osebno v belgrajske liste dajal svoje tovrstne želje, da si je mogel videti, da celo Davidović absolutno molči in niti ne spregovori besede o kakem demokratskem bloku. Ta propaganda se je že v prvih dneh izkazala za Pribičevića kot katastrofalna. Njegove organizacije odpovedujejo pokorščino, druge so v popolni desorijentaciji zlasti po okrepitevi vlade

s slov. ljudsko stranko. Enake težave ima s slovenskimi pristaši, ki so do sedaj čez drn in strn drveli za njim. Ker so v demokratski zajednici ravno ti ljudje za vedno označeni in znani kot tisti, ki so Davidoviču najbolj metali polena pod noge in ker Davidović tudi osebno njihovega voditelja Žerjava absolutno ne more, sta si z dr. Kramerjem razdelila ne baš srečno vlogo. Žerjav se drži Pribičevićeve bližine, Kramer pa prosjači okrog Davidovičevega kluba. Odgovor sta oba dobila z vstopom SLS v vladu. Kdor pa pozna osebno ambicijo in zagrizenost Pribičevićeve ljudi in vodstva, mu je jasno, da bomo od te strani v bodoči dobi čuli le znane deklaracije o demokraciji in parlamentarizmu. A volje pomagati tej politični revščini in prati zamorca, naravno nima nobeden. Kot smo povdarjali v predino povoljni dobi, se je izkazalo kot pravilno baš sedaj. Vlada so je rekonstruirala, z demokratskim blokom se je blamiral ravno Pribičević, ki je s tem vsaj za bodočo poslovno dobo definitivno doigral.

Debacle Stjepana Radiča.

Zagreb, 21. septembra.

Zagrebaški politični krogi poudarjajo ob rekonstrukciji vlade s SLS, kako se je neumnost kooperacije z Radičem izkazala baš sedaj naravnost v bengalični luči. Jasno je i intrigantom te strani, da Davidović, ki ima osebno z Radičem slabe skušnje, ko mu je podrl okope, ko se je bojeval za delitev državne oblasti z radikali, njemu absolutno ne verjame več. Važnejša je pa še druga stran: Da

Voja Marinković kot zunanji minister in najbolj viden član demokratov v vladi ne mara niti čuti o kakem vladnem Radiču, ki bi mu s svojim nekdanjim nastopanjem v Moskvi in Londonu, s svojo brbljavostjo in tjavendan izjavami kvaril postopno sanacijo in utrjevanje naših zunanjepolitičnih odnosov. Točno je povedal dr. Korošec: Kroglice za Radiča so kroglice vržene v Savo.

Francoska demarša v Moskvi.

RAKOVSKI JE NEMOGOČ. RUSIJA MORA PRIZNATI PRAVILO NEVMEŠAVANJA V NOTRANJOSTI DRUGIH DRŽAV. KAJ JE S PREDVOJNIMI RUSKO-FRANCOSKIMI DOLGOVI? BRIAND DEMENTIRA.

v Pariz, 21. sept. (Izv.) »Matin« poroča, da se je francoska demarša radi Rakovskega pri Čičerinu že izvršila. Briand je takoj po ministrskem svetu naročil francoskemu poslaniku v Moskvi, naj Čičerinu predloži v slučaju Rakovskega sledeče: Francija je pripravljena, sprejeti ruski predlog glede pakta napadanja. Pogajanja o tem pa bi se v trenutnih okolištinah ne mogla začeti in bi Rusija morala pred vsem odstraniti nastopne tri ovire: 1. Z Rakovskim francoska vlada ne more več obravnavati, ker je v javnem mnenju diskreditiran. Prepustiti hoče ruski vladi, da ga sama odpokliče pod pogoji, ki se ji zdijo primerni. 2. Drugo vprašanje se tiče nevmešavanja v notranje zadeve. Rusija je predlagala anketo za nevmešavanje. S tem je v principu priznala, da dosedaj tega nujnega absolutno veljavnega pravila v diplomatskih odnosih med narodi ni priznavala. Kljub temu se je pri obnovi odnosov s Francijo dne 29. oktobra 1924 v to svečano obvezala. Francija ne misli na to, da bi sklenila tak pakt, ker bi bil v diplomaciji nekaj popolnoma novega, zahteva pa s skrajno odločnostjo, da se Rusija svoje obveznosti glede nevmešavanja drži popolnoma. Rusija mora v tem smislu dati vsem

svojim zastopnikom najtočnejše informacije kakor tudi tretji internacionali. Načelo nevmešavanja je prvi predpogoj za pogajanja o paktu napadanja. 3. Končno se mora razčistiti vprašanje ruskih predvojnih dolgov. Francoski poslanik Herbet je baš o svoji demarši že poročal v Pariz. Če bi se Čičerini tudi še sedaj branil, ustreči francoski želji, bi se demarša ponovila, pa v mnogo preciznejši obliki.

v Pariz, 21. sept. (Izv.) Francosko zunanje ministrstvo kategorično demantira danes po »Matinu« objavljeno informacijo o demarši francoskega poslanika v Moskvi glede odpoklica Rakovskega. Na Quai d'Orsay izdani komunikacije ugotavljajo, da opis »Matina« nikakor ni točen. Pravilno je samo dejstvo, da je francoski poslanik v Moskvi dobil od Brianda naročilo, da obvesti rusko vladu o sklepih zadnjega francoskega ministrskega sveta glede pakta napadanja in da pri tem še enkrat opozori Čičerina, da bi bila po mnenju pristojnih francoskih oblasti ta pogajanja bistveno olajšana, če bi se zamenjala oseba v ruskem poslanstvu. Ta korak pa ni pretilnega značaja in francosko ministrstvo za zunanje stvari nima namena glede odpoklica Rakovskega kakorkoli diplomatsko pritiskati.

Nov advokat Budimpešte.

ZA ROTHERMEROM SO SI MAZARI NAJELI ITALIJANA, DA PIŠE ČLANKE. SENATOR CIRMENI ZA REVIZIJO TRIANONSKE MIROVNE POGODBE. OSVOBODITEV NARODOV ZANJ LAKOTA MALIH DRŽAV...

v Budimpešta, 21. sept. (Izv.) V »Pester Lloyd« je začel italijanski senator Benedetto Cirmeni objavljati serijo člankov, v katerih razpravlja o reviziji trianonske pogodbe in s tem zvezanih vprašanj. Med drugim piše: Smatralo se je, in ne po krivici, da so temelji mirovnih pogodb tudi nevednost Vrhovnega sveta glede jezikovnih, geografskih in kulturnih razmer. Hotel je nasititi lakoto malih držav po ozemlju in ustvariti, kakor se je izrazil Pichon, novo Francijo na vzhodu. Javnosti so neznan predlogi, ki jih je pletel med vojno Poincare, da bi pridobil cesarja Karla za separatni mir s Francijo in Anglijo na račun Nemčije in Italije. V resnici je šel Poincare tako daleč, da je cesarju Karlu obetal, da se bo Avstro-ogrsko monarhijo neizmerno povečala potom aneksijske Poljske in Srbije in s tem, da ostane Dalmacija z otoki in južna Ti-

rolska pri njej, s čimer bi bila Italija prisiljena, zadovoljiti se s Tridentom. Vse to z edinim pogojem, da se cesar Karel obrne proti Viljemu in svojo armado na strani alirancev pošlje proti Nemčiji. V Italiji je bil takrat Sonnino minister za zunanje stvari, ki se je enako kakor cesar Karel odločno uprli misli posebnega miru in energično izjavil, da se Italija nikdar ne bo odrekla svojim pravicam, ki so ji bile priznane z londonsko pogodbo in na koji podlagi je vstopila v vojno na strani Francije in Anglije v momentu, ki je bil za zaveznike zelo kritičen, ko se je namreč ruska armada vsled nemških zmag v neredu umikala. Poincare je, podpiran po Lloyd Georgeu, silno pametno in ravno tako silno prebrisen smatral, da bo Avstrija preživela Nemčijo in z gotove strani se je mnogo prizadevalo, da bi se namen z Quai d'Orsaya odel v

je v današnji »Pravdi« izjavil: »Pašičevci so hoteli napraviti fronto s pomočjo centra. Seveda se jim ni posrečilo to izvesti. Bilo je sploh čudno, odkod so prišli na to idejo. Saj je politika radikalnega centra znana.«

S tem so srečno prebrojene prve in glavne težave, ki so jih ustvarjali nasprotniki sedanje vlade. Njihovi naklepi so se razpršili. In tako bo tudi v bodoče.

visokopolitično odejo v svrhu, da bi prepričali Italijo, da je obstanek Avstro-ogrsko monarhije potreben. Argumenti so bili sledeči: Ako bi Avstrije ne bilo, bi se morala po starem reku ustvariti. Edinstvo podonavskih dežel tvori bistven faktor gospodarskega uspevanja in političnega mira v jugovzhodni Evropi. Habsburški rod je Evropi opravil koristno delo, ko je ob donavski cesti odstranil vse notranje spore, ki so običajni v političnem življenju balkanskih dežel. Polom Avstrije bi Evropo izpostavil nevarnosti velikega gospodarskega propada in bi odprl pot zavisti in ambicijam vseh narodov, ki so pod jarmom avstroogrsko monarhije.

Sestanek štirih ali dveh?

v Rim, 21. sept. (Izv.) K predstoječemu sestanku Chamberlaina in Mussolinija poroča »Corriere della Sera« iz Rima: V listih se že nekaj dni piše o bodočih sestankih vladnih mož, katerih se bo udeležil tudi Mussolini. Govori se o sestanku štirih, potem pa se je število zmanjšalo na dva: Mussolinija in Chamberlaina. Celo o tem so hoteli vedeti, kaj se bo pri sestanku govorilo. Treba je le poudariti, da se vsebina razgovorov vnaprej ne objavi niti vladnemu šefu blizu stoječim krogom, ker bi to gotovo ne bilo koristno. Nihče ne more vedeti, ali Mussolini misli na take razgovore. Izključen je vsekakor sestanek štirih, mogoč pa je sestanek Mussolinija in Chamberlaina, ki pa bo popolnoma osebne značaja.

Delo razorožitvene konference

v Zeneva, 21. sept. (Izv.) Resolucija v zadevi razorožitve in varnosti je bila danes v podkomisiji z nebitnimi spremembami sprejeta ter bo popoldne predložena plenumu tretje komisije.

v Pariz, 21. sept. (Izv.) Pariški listi smatrajo, da posvetovanje v komisiji za sestavo skupnega teksta, ki naj bi združil poljske, francoske in nemške predloge, ne bo zadelo na nobene težke več. »Excelsior« objavlja celo že načrt besedila, ki kaže predvsem tehnični napredek, ki se je dosegel pri predhodnih delih razorožitvene konference. Glavni predpogoj je, da se mora vsaka država brigati za svojo varnost ne samo z lastno pripravljenostjo, temveč tudi s tem, da temelji njena varnost v kolektivni akciji, zajamčeni po Društvu narodov, ki se predvsem tiče razsodišnih pogodb in ki breme za preprečenje napadalne vojne razdeli na veliko število držav.

v Zeneva, 21. sept. (Izv.) Resolucija o razorožitvi in varnosti je bila nocoj soglasno sprejeta v tretji komisiji. Na vprašanje je predsednik dr. Beneš pojasnil, da se ima komisija za varnostna vprašanja sestaviti na novo in da bo obstojala iz istih osebosti, kakor pripravljala razorožitvena komisija, pri čemer bodo člani sveta vsak čas imeli pravico, poslati v komite druge osebnosti. Resolucija se predloži sedaj plenumu Društva narodov.

MADŽARSKO - JUGOSLOVANSKA TRGOVINSKA POGAJANJA.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Danes je prispevala v Belgrad madžarska delegacija za nadaljevanje pogajanj za sklenitev raznih konvencij, pod vodstvom Alfreda von Nikel, načelnika v zunanjem ministristvu v Budimpešti.

PRED PODPISOM NEMŠKO - JUGOSLOVANSKE TRGOVINSKE POGODBE.

r Belgrad, 21. sept. (Izv.) Trgovinska pogodba z Nemčijo je bila sklenjena pred dvema mesecema. Do sedaj pa še ni bila podpisana, ker je Nemčija zahtevala ukinitve vizuma za potovanje državljanov iz ene države v drugo, na kar pa naša država do sedaj še ni odgovorila.

NEZADOVOLJNI PRINC.

v Bukarešt, 21. sept. (Izv.) Uradni »Moniter« poroča, da je romunski princ Karl vložil ugovore proti testamentu umrlega kralja Ferdinanda. Princ zahteva, da se pregleda knjigovodstvo, in trdi, da so se v zadnjih dveh letih godile sleparije v upravi kraljevega premoženja.

Beleške

△ Za ceno enega ministra. »Jutro« je strašno hudo, da klerikalci niso dobili več ministrov. Enega samega so dobili, pravi, pa jih še sram ni pred nami, ki smo se na vse strani ponujali, pa nas še zastoj nihče noče.

△ »Jutro« preneha izhajati. Klerikalci so večer prestopili v radikale. Vesoljna SLS je izbrisana iz političnega življenja in Jugoslovanskega kluba ni več v seznamu parlamentarnih delegacij... To je izvrstna piča za jutroce. Toda posledice? »Jutro« je bilo ustanovljeno proti klerikalcem in klerikalizmu. Edina naloga »Jutra« je pobjanje klerikalcev. Klerikalcev ni več in »Jutro« je izgubilo »raison d'être«. Likvidaciji SLS mora torej nujno slediti tudi likvidacija »Jutra«.

△ Tolažba. Strahoviti udarec, ki ga je dobila ljubljanska klika SDS, skuša »Jutro« ohladiti s tem, da se tolaži, da bo sredi oktobra marsikaj dozorelo. Takrat bodo res najpoznejše tepke že zrele... Drugo vprašanje pa je, kdo jih bo obral. Tisti tepci, ki taki esdesarski tolažbi kaj verjamejo, pa tudi v prvi polovici oktobra še ne bodo zreli.

Kaj se godi doma

Javno osramočena demagoška SDS.

Maribor, 21. septembra.

SDS je z množicami inšerati v »Večerniku« vabil na protestni shod zoper ukinitve gimnazije v Mariboru za noč ob 8. v dvorani Narodnega doma. Kot govornik je bil določen poslanec Pivko. SDS je računala, da bo s tem svojim protestnim shodom pritegnila vse Mariborčane v svoj politični delokrog. Že zlepa se ni kaka demagogija tako osmešila, kakor ravno nočjo ta najnovejša demokratska.

Shod naj bi se vršil v dvorani Narodnega doma. Ker pa ni bilo nikakih množic, so hitro pripravili shod v predvorani. Toda tu so čakali za stonj na številne zborovalce. Ob 8., ko bi se bil imel pričeti shod, ni še bilo nobenih zborovalcev. Tajnik SDS je nervozno hodil po predstobi. Na stopnicah zborovališča je stal zastopnik socialistov Bahun. Ko ni bilo od nikoder nikogar, se je tudi on obrnil in odšel.

Ob pol 9. se je nabralo do 25 mladih, okrog 15 starih, ki so stali na hodniku, dokler niso bili posebej povabljeni v predvorano na pripravljene stole, tam je potem Pivko razlagal glede mariborske gimnazije.

Demagoško početje SDS, ki je hotela v zadeti, katero smatramo za našo skupno stvar in moramo zanjo delati vsi, da jo ohranimo, eksplozirati za svojo skrahirano demokratsko politiko, je bila na ta način javno osramočena. Niti sicer priprani na demokracijo niso prišli na shod. Ali jim ni za gimnazijo ali pa se javno sramujejo demagoškega nastopanja stranke.

Najbolj razveseljivo dejstvo pa je, da se profesorji in dijaštvo, s čemer je SDS še posebej računala, niso dali preslepiti z demokratsko demagogijo. Pač uvidevajo, da se bo zavod rešil le po stvarnem in resnem delu tistih, ki iskreno hočejo zavod ohraniti.

SDS je nameravala s tem shodom kovati kapital za občinske volitve. Računala je tako-le: Včeraj so nastopili socialni demokrati, levo krilo, za stanovanjsko zaščito. Danes naj nastopi SDS, desno krilo, za gimnazijo, in Maribor bo osvobodeno krilo, za gimnazijo, in Maribor bo osvobodeno.

Mariborčanom pa je dovolj te otročje demagoške gonje. Zato sodijo in bodo sodili posamezne stranke po njih delih. In ravno zato so z ojektovanjem shoda SDS osmešili demokratsko demagogijo. Prav je pripomnil nekdo, ki je videl ta shod: »No, hvala lepa, če bi zavod res imel takele branitelje kot je protestni shod SDS, ga je jutri že konec.«

Protest mestne ptujske občine proti ukinitvi gimnazije.

Prošlo nedeljo je vse Ptujčane brez razlike strank in narodnosti razburila vest, da bo ptujska višja gimnazija ukinitvena in da je ravnateljstvo že dobilo brzojavno od ministrstva prosvete nalog, naj s 1. oktobrom t. l. 5. razred gimnazije opusti in dijaše napoti drugam. Spričlo vestranskega zatrevanja pred časom, da ptujska gimnazija sploh ne bo reducirana, je ta vest vplivala tembolj pozrazno.

V torek, dne 19. t. m., se je sklicala seja mestnega sveta z edino točko dnevnega reda: protest proti ukinitvi ptujske višje gimnazije. Seje so se udeležile vse stranke. Nadzornik g. Gorup je referiral o predmetu ter stavil predlog, da se pošlje spomenica ministrskemu svetu in vsem klubom v narodni skupščini proti ukinitvi gimnazije v Ptuj, da se izvoli deputata zastopnikov vseh političnih strank, ki so zastopane v mestnem svetu, ki naj intervenira pri velikem županu in oblastnem odboru v Mariboru zaradi ukinitve, ter nadalje da začasno ptujska občina v sporazumu z oblastnim odborom ter okrajnim zastopom prevzame garancijo za nagrado učnih moči, ki bi omogočile obstoj in pouk letošnjega 5. razreda na

ptujski gimnaziji. Vsi predlogi referenta so bili sprejeti enoglasno.

Ukinitve višje gimnazije v Ptuj je hud udarec za celo vzhodno Stajersko, ki je nacionalno z ozirom na severno mejo eksponirana in ki je z ukinitvijo gimnazije v Murski Soboti itak dovolj prizadeta. Število dijaštva na ptujski gimnaziji je zadnja leta stalno naraščalo in presega daleko višino, ki je po zakonu o srednjih šolah potrebna za take zavode. Gimnazija se nahaja v poslopju, ki je last mestne občine in ne plačuje država nobene najemnine. Zbirka učil je zelo bogata in obstoja vrhu tega tik gimnazije moderen dijaški dom, ki je tudi last občine in uživa najboljši sloves. Zato bi bila ukinitve višje gimnazije naravnost udarec mestu in celi vzhodni Stajerski, ki je navezana na ta kulturni zavod in je zanj že toliko žrtvovala.

Število učencev na III. državni realni gimnaziji v Ljubljani.

Zakon določa, da se popolna gimnazija reducira na nižjo, ako nima zadostnega števila dijakov. Člen 4 zakona o srednjih šolah določa: »Polne srednje šole se lahko skrajšajo na šestrazredne in štirirazredne, ako bi skozl tri leta zaporedoma imele ob koncu šolskega leta v VII. in VIII. razredu (skupaj) manj od 25, a v V. in VI. razredu (skupaj) manj od 40 učencev.« Kako je torej s tem številom na III. državni gimnaziji v Ljubljani? V V. razredu je bilo koncem lanskega šolskega leta 32 učencev, v VI. 31, v VII. 32 in v VIII. 29. Učencev je bilo torej dovolj; bilo bi jih še več, če bi zavod ne imel tako omejenih prostorov, da mora ravnateljstvo vsako leto v začetku šolskega leta odkloniti mnogo dijakov, ki se prijavijo za vpis. Letos je n. pr. na zavodu naslednje število učencev: I. a 54, I. b 55, II. a 53, II. b 49, III. a 40, III. b 35, IV. 39, V. 52, VI. 30, VII. 32 in VIII. 31. Če bi se določbe glede maksimalnega števila učencev strogo izvajale, bi moral imeti zavod še pet paralelek; posebno potrebne bi bile v I., II. in V.

Ugovarjal bo kdo, da je v zakonu določeno maksimalno število preizkito, češ, pri predavanju je večjih navzočih par sto oseb, pa vsi slišijo; naj ima torej še profesor v razredu po 70 učencev. Takemu bi mogli samo tole reči: pojdi sam in poskusi n. pr. razlagati fiziko ali matematiko pri 70 učencih in boš videl, koliko jih boš naučil. Dijakov v vseh razredih do božiča sploh ne boš spoznal, ker boš vsakega komaj mimogrede utegnil enkrat vprašati. O kakem individualnem zanimanju za posamezne učence ni niti govora. Disciplin v razredu bo slaba, če ne boš imel stalno »prekega sodac«. Skušnjava učencev za lenuharjenje je pa velika. Vsak učenec si bo mislil: »Saj je tako malo verjetnosti, da bom vprašan — čemu bi se učil!« Statistika kaže, da v prenapolnjenih razredih pade za 100% več učencev nego v razredih z manjšim številom. Radi tega je tudi prenapolnjenost mnogih razredov zlasti na ljubljanskih gimnazijah eden izmed važnih vzrokov slabega napredka. Naš cilj mora biti, da dobimo v srednjih šolah brezpogojno povsod toliko oddelkov, kolikor jih predpisuje zakon. Menda plača Slovenija dovolj davkov, da sme zahtevati to, kar ji gre po jaenem besedilu zakona.

Iz delovanja mariborskega oblastnega odbora.

Maribor, 21. septembra 1927.

Proti redukciji gimnazij v mariborski oblasti.

Mariborski oblastni odbor je imel včeraj v torek sejo. Na dnevnem redu je bila kot prva točka zadeva ukinitve gimnazij, ki spadajo pod mariborsko oblast. Odbor je sestavil poseben protest proti ukinitvi, v katerem slika zgodovinske tradicije, posebno še mariborsko gimnazijo, ki je stara 170 let. Protest navaja tudi ogorčenost, ki bi se upravičeno polastila prebivalstva, ako bi došlo do uresničenja ukinitve. Za slučaj, da bi prosvetno

ministrstvo ne odnehalo, je izrekel oblastni odbor pripravljenost, da bo vzdrževal za enkrat za eno leto 5. razred mariborske gimnazije, ki bi se naj letos ukinil. Glede vzdrževanja petega razreda v Ptuj bo odbor po potrebi še sklepal.

Glede ukinitve gimnazij v mariborski oblasti je storil odbor mnogo več, nego je bila njegova dolžnost, in trdno upa, da bodo imeli njegovi ukrepi proti ukinitvi svoj uspeh.

Za danes sklicuje SDS protestno zborovanje proti ukinitvi mariborske gimnazije, a je radi podatkov, katere sta svojčas poslala v Beograd SDS, veliki župan in SDS oblastni inspektor, je došlo do redukcije gimnazij v mariborski oblasti. Je že stara navada samostojnih demokratov, da najprej denuncirajo in potem pa protestirajo proti uspehom lastnega dela.

Za razširitev Rogaške Slatine, popravilo cest, regulacijo Mislinje in traso nove cestne zveze.

Nadalje je pregledal oblastni odbor načrte za razširitev stanovanj v Rogaški Slatini. Koliko in kaj se bo zidalo v tem zdravilišču, o tem smo že poročali. Odbor je vse načrte glede novih stavb odobril in se bodo dela takoj razpisala. Z delom se bo pričelo takoj, ko bodo došle ponudbe od raznih stavbnih podjetij.

Končno je sklenil odbor dati te-le denarne podpore: za regulacijo Mislinje 300.000 Din. Za popolno popravilo cestne zveze Luče-Solčava 260.000 dinarjev. Za najnujnejša popravila na okrajni cesti Prevalje-Crna 194.500 Din. Naroči se trasa nove ceste iz Dobja—St. Rupert—St. Jur. Potem te nove ceste ne bo treba več preko onega 3 km dolgega in 20 m na sto dvignjenega se klanca na Jepeleah. Cesta preko Jezere se opusti, ker je klanec predolg ter hudo strm in stane vzdrževanje preveč. Zgoraj omenjena nova cestna zveza ne bo strma in bo krajša.

Toliko beležimo za danes o najnovejšem delovanju mariborskega oblastnega odbora, da ne bo »Jutro« in SDS skrbelo, kam bo šel denar iz posojila, katerega je dovolil finančni minister odboru in ki se že realizira za obče koristi in najpotebnejša javna dela.

Občinske volitve v Mariboru.

Maribor, 21. septembra 1927.

Naše demokrate zelo skrbijo občinske volitve v Mariboru. »Večernik« in »Jutro« se zanimata za nje in povprašujeta, kdaj se bodo vršile. Demokrati bi jih radi imeli takoj, če bi bilo mogoče, že ta mesec, kajti demokrati že komaj čakajo, da bi se združili s svojo socialistično nevesto in skupno zagospodovali nad Mariborom.

Demokratom bodi prvič povedano, da poslovna doba občinskega sveta traja tri leta in ta poslovna doba še ni potekla, zato še tudi ni sile za razpis volitev. Poskrbelo pa se bo, da se bodo volitve za demokrate in socialiste vršile še pre zgodaj, tako da si bodo novi gospodarji, če sploh pride do tega, morali sami delati občinski proračun za leto 1928. Kako pa hoče 21 ali 22 občinskih svetnikov spraviti občinski proračun pod streho, ko rabi zanj najmanj 28 glasovalcev, na to g. Grčar in g. dr. Lipold ter drugi demokrati in socialisti še najbrž niti resno mislili niso. Pripomočimo jim, da o tem prav resno premišljujejo. Posebno g. Grčarju bi priporočali, da si že zdaj izračuna, koliko ste dve tretjini od 41.

Kakor se po mestu govori, računajo demokrati in socialisti s tem, da jim bo sedanji občinski svet napravil še proračun, potem pa bodo oni, če sploh dobijo večino, mirno lahko gospodarili do novega proračuna. Pa iz te muke ne bo kruha. Če bi hoteli demokrati in socialisti res gospodariti na magistratu, potem si bodo že sami morali poskrbeti za proračun. Svetujemo jim, da si že takoj zdaj pripravejo laterno ter začnejo skupaj iskati 28 glasovalcev za proračun. Kajti če teh ne najdejo, potem bo takoj konec njihovega županova in njihove »poslednje reči« bodo bolj smešne kot prve.

V »Večerniku« z dne 20. septembra 1927 pišejo demokrati: »Po novem občinskem volilnem redu, ki uvaja čisti propore, je izključeno, da bi

klerikalci skupno z Nemci in radikali dobili večino v bodočem občinskem svetu.« mi pa pristavljamo temu še drugi del gole resnice, ki je »Večernik« ni zabeležil in to je: »Ravno tako izključeno je, da bi demokrati s socialisti dobili v bodočem občinskem svetu tako večino, ki bi izglasovala občinski proračun.«

Posledice zadnje poplave Savinje in pritokov.

Že smo poročali o katastrofi, ki je dne 12. t. m. zadela Savinjsko dolino, ko je silen naval vode odplaval in razrušil dragocena obrežna obrambna dela ter povzročil ogromno škodo na rodovitnem zemljišču. Danes so nam na razpolago uradni podatki o posledicah te nesreče in jih v naslednjem priobčujemo:

Prelom oblakov nad Novo Štifo in Vitanjem v jutro dne 12. t. m. in celodnevni nepretrgani močni naliv istega dne je povzročil na teritoriju celjskega okraja in padavinskem območju Savinje in Pake na eni ter Hudinje na drugi strani katastrofalno povenjen v tako zvani celjski jezerski kotlini. Po visoki vodi so najhujše prizadeta in poškodovana savinjska regulacijska dela in brambni nasipi na obeh obrežjih. Na Savinji je višina vodne gladine znašala 3 m nad normalo proti 2.75 m v lansem letu, kar dokazuje, da je bila ta poplava Savinje najvišja, kar jih zaznamuje kronika.

Vsled večletnega opuščanja potrebnih popravil na obrežnih škarpah je poplava napravila škodo na pokvarjenih regulacijskih delih ob zadnji poplavi okroglo 3.000.000 Din na vodnih komunikacijah.

Pod vodo so bile skoro vse vasi od Letuša navzdol, zlasti pa še St. Peterska občina, deli občin Zalec, Griže, Petrovče, Celje-mesto in Celje-okolica. Koliko znaša ta škoda, se številčno točno še ne da dognati. Samo škoda na odplavljenih poljskih pridelkih znaša ob strugi od Letuša do Celja malo računano gotovo najmanj pol milijona dinarjev. — Za popravila na pokvarjenih mostovih in vrveh je treba za silo vsaj 70.000 Din.

Visoka voda Hudinje je preplavila polja in travnike od Socke do Nove cerkve, odplavila pokošeno otavo in krompir ter v splošnem povzročila vsem obrežnim mejasem znatno škodo, obenem pa porušila jezove in mostove. Visoka voda je tudi težko poškodovala delna regulacijska dela med Trnovljani (Škofja vas) in Spodnjo Hudinjo (Celje-okolica). Porušila je težkimi denarnimi žrtvami zgrajeno tako zvano Westenovo škarpno na desnem obrežju v Spodnji Hudinji, mestoma s gramozom zasula staro strugo in si napravila s globokimi zajedani povsem novo strugo. Nastalo je vsled tega več ostrih ovinkov, ki bi bili lahko ob vsaki povodnji katastrofalni. Za kritje teh najnujnejših del na Hudinji bi bilo treba najmanj 120.000 Din.

Mesto Celje in okolica bi bila po poplavi trpela še neprimerno več, ko bi bilo po nalihvih prizadeto tudi padavinsko območje Voglajne. Voglajna to pot ni narasla nad normalo in je tako bila razen ob izlivu v Savinjo v možnosti požirati in odvajati visoko vodo Hudinje in Koprivnice. — Tudi ob tej poplavi se je izkazalo, da most, speljen čez državno cesto na Ljubljanski cesti pri Glaziji ovira odvajanje vode.

Da se odtočne razmere na Savinji med obema železniškima mestoma pod Starim gradom ne poslabšajo, je okrajno glavarstvo v Celju izdalo rečno policijsko naredbo glede pridobivanja peska in gramoza iz velikanske naplavine na navedenem mestu. V bodoče se bo glasom te naredbe smel

Prepričajte se,

da kupite razno perilo za dame in gospode, rokavice, nogavice, kravate, damske torbice in dr. modne potrebščine po znatno znižani ceni pri **P. Šterk nasl.**

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg 18

S. C.:

Prvorojenka katoliške Cerkve.

(Nekoliko spominov iz Francije.)

(Dalje.)

Rdeči pas.

Tako imenujemo sklenjeni krog pariških delavskih predmestij. Pariški sijaj je namreč obdan od največjega siromaštva. Na ozemlju nekdanjih trdnjav so si revni delavci vseh vrst postavili svoje mesto. Večinoma nič niso vprašali za dovoljenje, samo prišli so in ostali. Njihove kočje so iz lesa, lepenke, pločevine in podobnih stvari. Silno čuden je pogled na ta del mesta. Nikjer v Sloveniji nisem videl koč, ki bi se po svoji revnosti in umazanosti dale meriti s temi neposrednimi sosedami pariških palač.

Delavci, ki prebivajo tukaj, so svet in vprašanje zase. S Cerkvijo so že davno izgubili stik, z državo, kakršna je danes, pa mislijo obračunati v bližnji bodočnosti. Saj so ta predmestja ena najtrdnjših postojank komunizma. Odtod ime: rdeči pas (la Zone rouge).

Buržujski in aristokratski Pariz je že par let v silnem strahu radi teh svojih čudnih sosodov. In ne brez vzroka. Prej ali slej bo prišlo do boja na življenje in smrt. In ta boj utegne postati silnejši, kakor so bile grozote francoske revolucije.

Francosko socialno zakonodajo čaka težka

naloga. Dosedaj nikakor ni bila vzor popolnosti. In ni čudno: saj je Francija v splošnem domovina premožnih. Zemlja je rodovitna in posestva se ne cepijo, ker ni otrok, ki bi to zahtevali.

Zadnja leta je francoska duhovščina začela evangelizacijo teh skrivnostnih predmestij. Toda delo le počasi napreduje. »Misijonarji« so prišli v milje, ki je Cerkvi povsem tuji. Delavci večinoma svojih otrok ne dajo krstiti. O kaki verski in moralni vzgoji seveda ni govora. Tukaj si beda, nemorala in nevera podajajo roke. Duhovniki se omejujejo večinoma na ovek krog tistih, ki so v tem kaosu ostali še kolikor toliko dobri. To peščico dece in odraslih skrbno vzgojujejo in utrjujejo v dobrem. S tem si hočejo razširiti krog apostolov. Ko pride duhovnik na svoje mesto, poskuša najprej postaviti kapelico ali cerkvico. Ta po svojem slogu navadno odgovarja slogu predmestja samega: revna baraka, okrašena z lepenko, papirjem ali pločevino. Istočasno pa se gradi (v istem slogu) seveda) tudi patronaža, mi bi rekli »Društveni dom«, ki je v laicizirani Franciji obenem katoliška šola, ako ni drugega, boljšega poslopja. Tako sedaj počasi vstaja rahlo upanje, da se bosta v tej predmestni bedi zopet našla abbe in delavec, ki sta si bila dolgo časa tuja. To bo za katoliško Francijo velika pridobitev, saj je ravno v tej smeri pot najdaljša.

Pierre Lhande je o tem vprašanju napisal izredno zanimivo knjigo: »Le Christ dans la Banlieue« (Kristus v okolici). Studij takih

problemov bo in je sedaj tudi slovenski duhovščini silno potreben. Saj se industrializacija Slovenije in z njo združena proletariacija širi z izredno naglico. Slovenska duhovščina je po pretežni večini izšla iz kmetijskih domov in je zato po naravi najbolj usposobljena za dušno pastirstvo med kmetijskim ljudstvom. Pastirovanje industrijskega proletariata je zato tudi za nas pereč problem. Kristusova vera zahteva, da smo v največjavnih bojih življenja odločno na strani tistih, ki so najrevnejši in se jim godi največja krivica. Francoska duhovščina danes le s težavo išče poti do srca priprostega naroda, ker se je v dobi, ki je utonila v pozabljenje, rajši gibala v salonih in gradovih, kakor pa med narodom. Človeško življenje je kljub veliki razgibanosti in spontanosti vendarle železnodosledna logika, ki se nam pa razodeva velikokrat šele iz knjig svetovne zgodovine.

Tudi jubilej.

25 letnica abstinence na Slovenskem.

(Konec.)

Tako da, ko sem se odpravil v Nemčijo — bi ali ne smel in mogel gor iti, ali pa bi bilo to delo propadlo, ko bi se ne bil našel en edini mož — lajik — g. Lindič, ki se je stvari lotil z vso svojo veliko energijo in obudovanjem vredno požrtvovalnostjo. Pa tudi ta mož, ki se je vsega srečnega štel, da je

našel tako idealno-lepo polje, se je skoro zrušil pod tem bremenom, zrušil fizično in gmočno. »Oh, težka je ta »Sveta vojska« — mi piše na Nemško pred par meseci — »ker ni skoro nobenega odziva razen — polen!« Ko je iskal pomočnikov, je našel izdatno podporo in pomoč samo pri za vse dobro vedno vnetem in do skrajnosti požrtvovalnem župniku Mrkunu. Možu, ki tudi dela poleg svojega poklica ne prestopa in neumorno za javno blaginjo — brez priznanja.

In pri vsem tem — ni uspehov?

Že rajni profesor Marinko me je, ko sem sam tožil, da ni uspehov, tolažil: Nikar ne govorite, da ni uspehov! Jaz, ki sem star, vem, kako se je včasih pilo. Trikrat več kakor sedaj! In naši fantje — pravi — se sramujejo v gostilni žganje piti. Prej so tam, kjer sem zdaj, skoro vsako leto v pijanosti enega pobili, zdaj so taki žalostni pojavi minili. — Pravite, da ni uspeha — mi je govoril rajni poslanec Kobi — vi tega ne veste, a jaz vem, ki ga prodajam, koliko manj se pije kakor prej. — Takih glasov se je slišalo še več. — A pozabiti ne smemo, da je bila medtem štiri letna svetovna vojna, ki je bila smrt za taka podjetja in stremljenja, kakor je delo za treznost. Najprej vojna sama, po vojni pa lista »svoboda«, ki je odprla vrata vsem strastem, Čegava je krivda, da se ta vrata zopet ne zapro, o tem molčim. Ali če g. Mrkunu prav praktično knjigo »Alkoholno vprašanje«, iz katere je razvidno, da se da tudi pri sedanjih odredbah proti pijančevanju in izrodkom

Dnevne novice

Jemati in odvažati posek ter gramoz le sukcesivno od struge proti nabrežju, ne pa od nabrežja proti strugi, kakor je bil to doslej običaj.

V splošnem je zadnja poplava pokazala, da je mogoče nadaljne neizogledne odvrti le s stalnim in velikopoteznim regulacijskim delom na Savinji in njenih pritokih. Vodne razmere v Savinjski dolini in v celjski okolici so se vsled zadnje poplave tako poslabšale, da bi vsaka nadaljna poplava v isti izmeri mogla postati katastrofalna ne le za številne posestnike zemljišč, temveč tudi za mesto Celje samo, kateremu je to pot uničila njegov divni park.

Blagajnik ustrelil okrajnega glavarja.

Okrajni glavar Tosić je v ponedeljek popoldne odšel iz Iloka v Cerabid, da pregleda poslovanje občine. Kmalu po prihodu so zaslišali uradniki v sosednem prostoru več revolverjskih strelcev. Pohiteli so v sobo, kjer se nahajala blagajna, in našli okrajnega glavarja in blagajnika Živkovića ležati mrtva na tleh. Splošno se misli, da je okrajni glavar našel v blagajni velike nepravilnosti in da ga je zato ustrelil blagajnik iz osvete oziroma strahu.

Božieropna tatvina v Sv. Mateju pri Kastvu.

V noči od 17. na 18. septembra so vlomili tatovi v župno cerkev v Sv. Mateju ter ukradli iz zakristije dva keliha, iz tabernakla pa odnesli moštranco z Najsvetejšim in ciborij s sv. hostijami, katere so raztresli deloma po cerkvi, deloma pa okoli cerkve. Velika sv. hostija iz moštrance, se ni našla. — Sled za tatovi vodi čez mejo v Italijo. Škode je okoli 20.000 Din, kar je strašen udarec za tukajšnje župnijo, kjer je ljudstvo ubogo in ne bo zmoglo toliko, da bi si na novo omislilo te predmete.

Naročajte „Slovenca“!

Slovinci v Italiji

Zakaj je bila zaplenjena zadnja Goriška Straža. Kakor smo že poročali, je bila zadnja »Goriška Straža« zaplenjena. Veleznačilno je, da se je to zgodilo radi uvodnika »Dela« rodni uspehe, kjer je list slavil delovanje mons. Arkota iz Idrije o priliki njegove sedemdesetletnice.

Društva se razpuščajo dalje. 20. t. m. dopoldne se je oglasil policijski komisar v spremstvu štirih agentov v prostorih Akademskoga društva »Balkan« in sporočil prisotnim članom, da je društvo razpuščeno. Enaka usoda je istega dne doletela obče znano »Citralnico pri Sv. Jakobu«. Ze leto dni ni mogla prirediti več običajnih dramskih večerov, ker ji oblast ni hotela dati potrebnega dovoljenja »iz ozirov na javni red in mir«. Kasneje so utemljili svoje prepovedi z razlogom, češ da dvorana ne odgovarja policijskim predpisom. Ko pa se je konsumno društvo, ki je lastnik dvorane, lotilo vprašanja preureditve iste, so fašisti s silo zasedli dvorano in jo kljub vsem protestom s privoljenjem oblasti obdržali zase; da še več, dvorana je kar čez noč postala zopet primerna za veselice in druge prireditve. Z ozirom na to je »Citralnica« omejila svoje delovanje samo na knjižnico. Sedaj pa je oblast sploh prekinila obstoj društva.

Premeščeni učitelji. Premeščanja se javljajo tudi že iz reške pokrajine, in sicer iz trnovskega školskega okraja. Tako so bili premeščeni v razne kraje Severne Italije: Kati Sušljeva iz Zagorja, Milica Valentičeva iz Zagorja, Alojzij Torušić iz Harij, Antonija Vižimova iz Sp. Zemuna, Učitelj Franc Mrmolaj iz Dobrave in Vipavskem pa je prejel odlok, s katerim se prestavlja na razpoloženje.

Dame Ljubljane, Zagreba, Maribora in Celja

priznavajo enodušno, da nudi tvrdka F. Lukič, Ljubljano najkrajše modele v elegantnih plaščih, oblekah in kostumih. Dunaj in Pariz ne moreta nuditi boljšeje modelov. Tvrdka vabi najljubše naš damski svet na brezobvezen ogled te krasote.

marsikaj storiti, tisti, ki bi jo prav rabili, pridno — nazaj pošiljajo?... Ali če danes sme gostilno odpreti, kdor ima le potreben drobiž za takso — kako more eden ali par ljudi tako povodenj pijančevanja, ki so ji odprte vse zatvornice, zaježiti?! Bolj kot nad našimi neuspehi se čudite nad tem, da pri takih razmerah nismo že davno vsega proč vrgli, češ: Vraga, če hočete po vsej sili, da se ljudstvo upijanja in pobija, naj se pa! Mi smo mu hoteli dobro; a ker vi hočete, da se uniči, pa naj se; vi glejte!...

Pri vsem tem, ko polena lete pod noge od vseh strani, pa ideja treznosti polagoma v ljudstvo le prodira. Morebiti je ideja abstinence malokje tako splošno znana kakor na Slovenskem. Na Nemškem je mnogo abstinentov in nikoli nisem slišal kakih ugovorov ali celo posmehovanja abstinentov, vendar lahko trdim, da ideja abstinence med velikim narodom ni tako popularna kakor pri nas. — Da protialkoholna misel le napreduje, najboljši dokaz za to je ta, da se je veliko podjetje, ustanovljeno samo za produkcijo alkohola, vrglo na izdelovanje — brezalkoholnih pijač. Češ, ta reč ima bodočnost, otroci se v šoli zanjo navdušujejo, in že sedaj se po brezalkoholnih pijačah povprašuje vedno bolj. Naša »Brezalkoholna produkcija« v Ljubljani se razvija lepo. V Mariboru pa je bila bašker poleg kolodvora kupljena — od naše katoliške strani — lepa vila, na katere čelu se bo za blestel napis »Brezalkoholni dom«, kjer se bodo izdelovale in se že izdelujejo brezalkoholne pijače vseh vrst na veliko — za domačo potrebo kakor za izvoz v inozemstvo.

A pri tem moram vendar povedati, da

★ Udeleženci mednarodnega kongresa za tujski promet, ki se vrši te dni v raznih mestih naše države, pridejo danes z jutranjim brzovlakom v Ljubljano. Ogledali si bodo mesto in pokrajinsko razstavo. Mestna občina ljubljanska priredi na čast gostom zakusko v kolodvorski restavraciji. Z opoklanskim vlakom se gostje odpeljejo na Bled, kjer bodo ostali čez noč, drugi dan pa nadaljujejo svojo pot preko Zagreba in Plitvičkih jezer v Split, Jadransko plovidba je dala v namene kongresa na razpolago svoj najboljši parnik »Karador-de«, ki bo udeležence vozil iz Splita v Dubrovnik ter nazaj preko gornjega Jadrana na Sušak. Odlični tuji bodo imeli na ta način priliko natančno spoznati našo prelepo obalo. Iz Dubrovnika bodo napravili izlet v Mostar in Sarajevo ter šli z avtomobili v Črno goro. Kongres se bo končal 5. oktobra v Rogški Slatini. O poteku kongresa in njegovem delu bomo svoječasno še poročali. — Vožnje po morju se lahko udeležijo tudi privatniki, proti plačilu izredno nizkih stroškov. Prijave sprejema od petka zvečer Tourist Office v Ljubljani.

★ Smrtna kosa. Včeraj ob 6 zvečer je umrl v Železnikih g. Matija Žumer, kovski mojster, star 62 let. Pokojnik je bil vnet krščanski mož in oče, ki je vso svojo družino lepo krščansko vzgojil. Eden njegovih sinov, Srečko, je strojni stavec v Jugoslovanski tiskarni in urednik »Pravice«. Drugi sin Ljube je inženir in upravitelj škofijskih posestev v Gornjem gradu. Tretji sin Matija je inženir kemije ter je pred tremi dnevi odšel v službo na Francoskem. En sin, Nikolaj, pa je na domu. Poleg štirih sinov zapušča rajni vdovo in dve odrasli hčeri. Pogreb bo v petek ob 4 popoldne v Železnikih. Naj počiva v miru! Vsem žalujočim preostali, posebno pa prijatelju in tovarišu Srečku, naše iskreno sožalje!

★ Smrt našega zvestega pristaša. Iz Kapela pri Radencih poročajo: Pri nas je premislil nepričakovano naglo dobi in blagi mož Anton Zenger, posestnik v Kobiljaku. Bil je res značaj, mož na svojem mestu, zvest pristaš SLS, ki se nikdar ni bal in sramoval pokazati svojega katoliškega prepričanja in svoje politične pripadnosti tudi pred najhujšimi nasprotniki. Kako je ljubil svoj narod, kako visoko je cenil pomen volitev, je pokazal pri zadnjih skupščinskih volitvah 11. septembra. Akoravno zelo nevarno bolan, določen za usodno operacijo, se je prikazal v začudenje vsem še na volišču in izvršil zadnjikrat svojo državljansko dolžnost v vzpodbudo in vzgled vsem tistim mlačežem, kateri menijo, da bodo že brez njih opravili. Težki operaciji je žalibog podlegel in umrl v radgonski bolnici dne 19. septembra. Ljubi Bog mu bodi plačnik za njegova dobra dela! Naj počiva v miru! — Vsem ostalim pa izražamo iskreno sožalje!

★ Sedemdesetletnica. V petek 23. septembra dovrši blaga gospa Terezija Vračko, vdova po pred štirimi leti umrlem vpojkovem nadučitelju, 70 let starosti. Sedaj živi pri svojem sinu trgovcu v St. Ilju v Slovenskih gorah in je za svoja leta čvrsta in krepkega zdravia. Slavljenska je mati obče znane narodnega delavca, duhovnega svetnika in župnika g. Evalda Vračko v St. Ilju, in celjskega profesorja Ivana Vračko. Blagi materi

želimo zdravje ter srečo do skrajnih mej človeškega življenja!

★ Prošnja. Katera gospodična ali gospa v Mariboru je pred kratkim priporočila neki gospej ameriški Slovenki »Kat. prosvetni dom« v Gornji Sv. Kungoti za podporo, se vljudno naproša, da blagovoli javiti svoje ime »Kat. prosvetnemu društvu« v Gornji Sveti Kungoti.

★ Slikarjem gledaliških odrov! Z veliko muko in težavo si je postavilo Kat. prosvetno društvo v Gornji Sveti Kungoti skromen gledališki oder brez kulis. Trkamo na blaga srca gledaliških slikarjev ter prosimo, kateri od teh bi se hotel žrtvovati društvu, ki je ubogo, in preslikati gledališki oder s kulisami vred kot poseben dar Prosvetnemu društvu tukaj na severni meji naše države. Priglasje sprejema Katoliško prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti pri Mariboru.

★ Trgovine radovljiškega glavarstva se obveščajo, da se dobiva kuhinjska sol v skladišču »monopolne velikoprodaje soli« v Radovljici v prostorih Kmetijske zadruge. Sol se oddaja na osebno naročilo in proti gotovini franko skladišče. 7400

★ Cerele français v Ljubljani otvarja s 3. oktobrom 1927 pouk v francosčini in sicer: I. tečaj za začetnike ob ponedeljkih in četrtek od 18 do pol 20; predava g. prof. Južnič. II a tečaj ob torkih in petkih od pol 19 do pol 20; predava g. prof. dr. Novak. II b tečaj ob sredah od pol 19 do pol 20; predavatelj isti. III a tečaj ob torkih in petkih od pol 19 do komur bo sreča mila. Sploh bo v soboto in v francoskem jeziku. III b tečaj ob ponedeljkih in četrtek od pol 19 do pol 20; konverzacijski vodi g. baron Knorring. — Obiskovalci tečaja bodo plačevali mesečno Din 25, lahko pa obiskujejo več tečajev. Ti tečaj se bodo vršili na moškem učiteljskem na Resljevi cesti. — Prijave sprejema služitelj g. Anton Dolenc ravnotam, pritišče, in sicer 28., 29., 30. septembra in 1. oktobra od 17 do 18. Prijavi se lahko po pošti z dopisnico; pristopi se lahko tudi prvi teden oktobra 1927. — Odbor.

★ Promet tuincev na Jadranu. Centralni urad za propagando Jadrana zbira statistične podatke o prometu tuincev v posameznih krajih našega Primorja. Ti podatki bodo služili kot podlaga za nadaljnje delo na propagandi. Koncem sezone bodo celokupno objavljeni. Ze sedaj pa se mora reči, da je bila ta sezona najboljša od vseh in da promet tuincev stalno raste v vseh krajih. Faktorji, ki se bavijo s prometom tuincev, se nadejajo, da se bo ta panoga našega narodnega gospodarstva v bodoče tako razvijala, da bo tvorila glavni vir dohodkov našega Primorja. Samo Makarska, katera prav za prav niti hotelov nima, beleži poset 3550 tuincev, kateri so pustili v Makarski preko štiri milijone dinarjev. Poleg tega je Makarsko posetilo še okrog tisoč dijakov.

★ Poset angleške vojne mornarice v Splitu. Kakor zveemo, pride najbrž 28. septembra iz Severnega Jadrana — Benetk in Pulja — oddelek angleške sredozemske mornarice, obstoječ iz šestih ladij in sicer: »Eagle«, velika ladja za letala, rušilci »Witch«, »Whitehall«, »Wren« in »Worcester« ter pomožna ladja »Crescent Moon«. Oddelek poveljuje kapitan vojne ladje B. M. Money, D. S. O.

★ Odličen učenjak v Splitu. V Split je prispel v posebni znanstveni misiji norveški hidrobiolog dr. Iljalmann Boch, vseučiliški profesor v Oslu. V družbi upravitelja prirodoslovne muzeja je pregledal južno obalo Marjana in dolino pod Dianinim svetiščem. Izrazil se je zelo povoljno o bioloških odnosih dotične obale.

★ Vlom v stanovanje grofice Drašković. V torko so vlomili neznan zločinci v stanovanje grofice Drašković v Zagrebu. Odnesli so mnogo perila in dragocenosti, ki so velike zgodovinske vrednosti. V hiši ni bilo nobenega, ker se je grofica nahajala na letovišču v Dugem selu. Ko je zjutraj ob 10. prišla sobarica v stanovanje, je našla velik nered. Okna so bila odprta in vse stvari razmetane. Policija je takoj uveljavila preiskavo in brzajavno obvestila grofice. Šele, ko pride grofica v Zagreb, bo mogoče dognati vrednost pokradenih stvari.

★ Velik blagoslov mlade matere. V belgrajski bolnici je porodila 23letna žena brivca Milosavljevića trojčje, dvojce deklica in enega dečka. Vsi so zdravi. Srečna mati je imela že od preje dva sinova.

★ Telefonski promet med Splitom in Reko. Od 16. t. m. dalje je stopila v promet telefonska zveza Split-Reka.

★ Kmet ubil in oropal dva brata. Paja Kolontar, kmet iz vasi Doroslava v Srbiji je napadel in ubil brata Sakaša, da bi jim odvezl denar, ki sta ga dobila za prodano živino na bližnjem sejmu, toda dobil je samo 16 Din. Pobegnul je neznanokam.

★ Išče se dedič. V San Francisku je umrl neki Božo Ručević, ali Božo (Rade) Kocavčić ali Kocavčić. Pokojnik je zapustil nekaj imovine, pa se sedaj iščejo dediči. Prosi se vsak, ki bi kaj vedel o pokojniku ali o njegovih naslednikih, da to takoj javi izseljenškemu komisarijatu v Zagrebu, Kamenita ulica 15.

★ Kako morajo biti reklamacije za povračilo brajzavij in telefonskih pristojbin kolkovane. Glede kolkovanja reklamacij za povračilo brajzavij in telefonskih pristojbin in glede vračanja kolkovin je izdalo ministarstvo pod št. 64.750 z dne 19. julija t. l. naslednje pojasnilo: V zmislu čl. 6. točke 10 Zakona o takсах in čl. 2. točke 7 Pravilnika o takсах in pristojbinah ter na osnovi čl. 115. točka 3 telegrafskega in čl. 4. točka 2 telefonskega pravilnika mora biti vsaka reklamacija, ki se nanaša na povračilo brajzavij oziroma telefonske pristojbine, kolkovana po tar. post. 1. Zakona o takсах, kadar bi se drugače ne odredilo. Ako je krivda na strani p. b. t. uprave, se kolkovina ne povrne, ako pa biva krivec, ki ni oproščen fi-

nančne pristojbine (kolkovine) v inozemstvu, veljajo zakoni in predpisi dežele, v kateri krivec prebiva.

★ Dovoljeni madžarski listi. Dovoljen je uvoz in razširjanje v naši državi madžarskega časopisa »Mindnyajunk Lapja«, ki izhaja v Budimpešti, in madžarskega leksikona »Tolnai Világ Lexikona«.

★ Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrekom kozarec naravne »Franz-Josef«-grenčice. Zdravniška poročila iz vojnih bolnic dokazujejo, da tudi težko bolni radi jemljejo »Franz-Josef«-vodo, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvaža. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah. 8823

OBLAČILA TVRDKJE J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ Veliko pomoč nudi vsakemu računarju univerzalni računski stroj »Triumphator«, ki izvršuje vse računske operacije, kakor seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje najhitreje in zanesljivo. Stedenje časa in živcev je velikansko. Generalno zastopstvo Ant. Rud. Legat in Co, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100. — Na pokrajinski razstavi v Ljubljani paviljon »E« 52-54.

KUŠAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe

★ Sadjarij, ogledite si o priliki kmetijske razstave tudi Arborin in druge izdelke za pokončevanje škodljivcev, ki jih razstavlja na velesejmu tvrdka Chemotechna v lastnem paviljonu.

Izšlo je

in se dobiva

v Prodajalni KTD M. Ničmanovi:

Dr. Mihael Opeka

VEČNA KNJIGA

Deset govorov o Sv. Pismu.

Cena 16 Din, po pošti 1'50 Din več.

Ljubljana

○ Aeroplan »Ljubljana«. Nepredvidene tehnične ovire so prihod našega prvega aviona nekoliko zakasnilo, tako da bo sprejem v Ljubljani mogoč šele čez kakih 10 do 12 dni. Dr. Rape, ki je bil od kluba poslan v Nemčijo, da prevzame aparat, se je vrnil s poročilom, da mora aparat prevzeti »Die deutsche Versuchsanstalt für Luftfahrt«, kar se bo izvršilo te dni, nakar bodo šele k aparatu izstavljeni uradni dokumenti, ki so potrebni za prevoz aviona iz Nemčije v inozemstvo. Obrtniki smo se tozadevno na vse merodajne čimtelje, da se stvar pospeši. Ko bo vse v redu, bomo prijatelje obvestili o dnevu prihoda aviona. — Aero-klub.

○ Velike konjske dirke, največja konjskosporna prireditve, kar jih je videla doslej Ljubljana, so na pragu. Še dva dni in Ljubljani se predstavijo na lepo urejenem dirkališču pri Devici Mariji v Polju najboljši jahači in vozači s prvovrstnimi dirkalnimi konji. Na mnoga vprašanja glede totalizatorja odgovarjamo, da bo vsem omogočeno staviti na najboljše konje in dobiti visoke zneske, komur b sreča mila. Sploh bo v soboto in v nedeljo vojaško vežbališče kraj, kjer se bo nudil vsem brez izjeme izreden užitek. Ne zamudite te velike izredno zanimive prilike! Preskrbite si pravočasno vstopnice v prodajni pri tvrdki J. Gorec v palači Ljubljanske kreditne banke ali pa v trafiki Sever v Šelenburgovi ulici.

○ Krekova mladina Ljubljana. Vse tovariše in tovarišice obveščamo, da se vrši prva pevka vaja v soboto 24. t. m. v prostorih Šentpeterske prosvete, poleg cerkve Sv. Petra. Pridite gotovo vsi. Vabijo se tudi novi člani in članice, kateri imajo veselje do petja. — Odbor.

○ Izlet v Kamn. Bistrico priredi frančiškanska Prosveta v Ljubljani v nedeljo 25. septembra. Nedeljsko dolžnost naj cenj. člani in članice opravijo že v Ljubljani. Vlak odhaja z južnega kolodvora ob triletni na 8. V Kamnik bomo dospeli okoli 9. Okoli pol 12. bomo v Bistrici. Za gorka jedila je v koči po nizki ceni dobro preskrbljeno. Zvečer ob 8. se bomo vrnili z večernim vlakom domov. V služaju slabega vremena izlet odpade. Cenj. člani in članice in drugi dobrodošli! Ne zamudite ugodne prilike in posetite v velikem številu prijazno in romantično Gorenjsko. — Odbor.

○ Na ženski obrtni šoli se vrši vpisovanje izrednih učenk (hospitantk) za šivanje ali vezanje 22. in 23. septembra ob 10. in 16. Pouk se prične z mesecem oktobrom.

○ »Združenie gledaliških igralcev«, mestni odbor Ljubljana, ima svoj redni občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 10. dopoldne v opernem gledališču (zbiorava dvorana). — Odbor.

○ »Ljubljana« ima danes zvečer ob 8. prvo redno pevsko vajo. Vsi točno. Novi člani dobrodošli. — Pevovodja.

○ Tatvine. G. Heleni S., uradnikovi ženi, je v gneči na pokrajinski razstavi neznan žepar izmaknil torbico z vsebino 800 Din. — Ilanec A. B. je svojemu tovarišu Antonu T. pokradel več obleke, vredne 1000 Din.

○ Pogrešan. Ze več dni se pogreša 18letni trgovski vajenec Leopold Kotar pri trgovcu Rahnetu na Selu. Dečko je 19. t. m. neznanokam odšel. Je srednje velike postave, okroglega obraza in oblečen v novo obleko. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sproti oblastem.

○ Portugalka prima F. F. Plešljivička se točj samu v Aškerčevi kleti nasproti Obrtni šole. Vabite se na poskušnjo!

○ Razstava in založba pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Židovska ulica 5.

○ Nogavice vseh vrst v velikih izbiri in najceneje pri Dobeic-u, Pred škofijo 15.

Maribor

□ Onim, ki niso bili vpisani v volivni imenik! Vaj, ki pri teh volitvah niste bili vpisani v volivni imenik, poskrbite to čimprej, da se vas vpiše. Za naše somišljenike napravimo sami reklamacije, treba se je le prijaviti v našem tajništvo v Mariboru, Koroška cesta 1.

□ Navdušenje med dijaštvom za uspešno delo naših krogov, da se ohrani gimnazija, je včeraj dopoldne, ko je dospel »Slovenec«, naraslo do glasnih in iskrenih manifestacij že na dvorišču gimnazije in potem po ulicah. V enaki meri kot navdušenje za one, ki delajo za ohranitev gimnazije, pa je zavladalo med dijaštvom ogorčenje zoper SDS, ki skuša tako važno zadevo, katero je sama povzročila, ko je še bila na vladi na velikem županstvu, zdaj eksplloatirati za svojo skrahirano politiko.

□ Težave gostilničarjev v Mariboru. Gostilničarstvo v Mariboru bojuje danes hud boj za obstanek. Vedno novo nalaganje bremen od občine in države ubija vsako podjetnost in jemlje gostilničarjem skoro ves zaslužek. Še huje pa jih ogroža konkurenca točilnic in dalmatinskih kleti. V zadnjih letih se je otvorilo v Mariboru 65 novih vinotočev, branjevcev in trgovcev z vinom, ki prodajajo vino stoječim gostom ter delajo z mnogo manjšo režijo in stroški, kakor gostilničarji. Zlasti v dalmatinskih točilnicah se proda ogromne količine vina. To konkurenco gostilničarji težko obdržijo ter ogroža naravnost njihov obstoj. Gostilničarska zadruga je pričela z energično akcijo, da gostilničarski stan reši iz težkega položaja ter mu omogoči nadaljnji obstoj. Na merodajnih mestih dela zadruga z vsemi razpoložljivimi sredstvi, in upati je, da bo imelo njeno delo uspeh. Saj je v interesu občine, kakor države, da je gostilničarstvo dobro razvito in gospodarsko močno, ker prispeva znatne vsote za občinsko in državno blagajno.

□ Dr. Valerija Valjavec se je preselila v Aleksandrovo cesto 6 (Zadružna gospodarska banka) ter ordinira od 8 do 9 in od 2 do 4.

□ Cercle français. Francoski krožek v Mariboru bo otvoril začetkom oktobra zopet svoje francoske kurze za otroke od šestega do dvanajstega leta in začetniški, dva nadaljevalna in konverzacijski kurz za odrasle. Prijave za otroke kurze se bodo sprejemale od ponedeljka 26. septembra do 1. oktobra vsak dan od treh do štirih popoldne v društveni čitalnici, na državni gimnaziji, za odrasle pa v torek, dne 4. oktobra od šestih do sedmih zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega. Pouk v kurzih za odrasle se bo vršil kakor doslej ob torkih in petkih od šestih do sedmih zvečer na moškem učiteljskem. Razen tega namerava krožek prirediti po enkrat na teden konverzacijske sestanke z omejenim številom udeležencev pod vodstvom odlične francoske gospe. Kdor se jih želi udeleževati, naj pride v soboto, dne 24. septembra, ob šestih zvečer v društveno čitalnico, da se soglasno določi dan in ura teh sestankov.

□ »Maribor ima ob petkih skupne pevske vaje in ne več ob četrkih kot lanske leto. Novi se lahko še vedno prijavijo. Ponovno vabimo naše somišljenike in somišljenice, da pristopijo k »Mariboru«.

□ Popravlilo cerkve sv. Jožefa v Studenih. Leta 1923 je konkurenčni odbor na poziv okrajnega glavarja dal popraviti stolp. Za to popravilo je konkurenčni odbor najel posojilo, ki do danes še ni poravnano, ker glavarstvo kljub ponovni zahtevi konkurenčnega odbora še ni razdelilo vsote na vplačilo davkoplačevalcem. Glavarstvo je mnenja, da naj se počaka z razdelitvijo tega zneska do končne popravila cerkve. Ker je zdaj stolp znova potreben popravila, bodo Studenčani končno le podvzeli akcijo, da se cerkev popravi. Pohvalno moramo omeniti, da je večina Studenčanov za to, da se cerkev popravi, le nekaj prenapetih hujšakaev še dela proti. Upamo, da se bo pa tudi tem z dobro besedo dopovedalo, da je to delo potrebno.

□ Zadruga čevljarskih mojstrov naznanja vsem svojim članom, da se vrši četrti toletna pomeniška preizkušnja sredi meseca oktobra t. l. Prošnja za pristup k preizkušnji je vložiti najpozneje do 1. oktobra pri načelniku zadruga, g. Antonu Krajcarju, Orožnova ulica 6.

□ Angleški učni tečaj. »Društvo prijateljev angleškega jezika in prosvete v Mariboru« priredi letos zopet dva učna tečaja angleščine, in sicer tečaj za začetnike in nadaljevalni tečaj, oba vsak ponedeljek in četrtek od pol sedme do pol osme ure zvečer v državni realki. Začetek tečajev dne 8. oktobra t. l. Pismene prijave naj se naslovijo na: Angleški krožek, državna realka. Ustmeno pa se je prijaviti pri knjižničarju društva v društveni čitalnici v Vesni vsak petek od pol 6. do 7. zvečer. Ako se prijavi dovolj udeležencev, se bo otvoril tudi konverzacijski tečaj z 2 tedenskima urama. Učna pristojbina kakor do sedaj 40 Din mesečno, za dijak 30 Din.

□ Gusen zločin. V torek popoldne je našel sodni svetnik g. dr. Tombach v bližini Treh ribnikov v gozdu jokajočo osemletno deklico, ki je povedala, da jo je izvedel v gozd neki možki ter zlorabil. Deklico je spravil na policijo, kjer je izjavila, da dotičnega moža na videz pozna. Ko je šla v Gosposki ulici, jo je poklical k sebi, ji kupil za en dinar sladoleza ter ji nato obetal denar in slaščice, če gre z njim. Peljal jo je mimo Treh ribnikov v gozd proti Wolfzettlu, kjer je izvršil svoje gusno dejanje. Policija je zločincu že na sledu.

□ Policijski drobiž. Včeraj je policija izvršila eno aretacijo. Prijav je bilo 17, med temi 6 radi cestno policijskega reda, 1 radi goljufije, 1 radi telesne poškodbe, 1 radi tatvine v izloženem oknu, 1 radi posilstva, ostale pa radi raznih manjših prestopkov.

□ Vlom v izloženno okno. V noči od torka na sredo so do sedaj neznan vlomilci odprli stransko izloženno okno galanterijske trgovine Černečič v Aleksandrovi ulici ter odnesli 12 ducatov žepnih robcev v vrednosti 1800 Din. V okno, ki se da z lahko do odpreti, so vdrl s pomočjo ponarejenih ključev. Lastnik trgovine sumi, da so vlom izvršili zidarji, ki so v isti noči nekaj v bližini popravljali.

□ Goljufije s starimi srečkami. V Mariboru se je zadnje dni pojavil neki agent, ki prodaja srečke razredne loterije. Nekaterim osebam pa je ponujal stare srečke, ki so bile že davno izžrebane. Ni nam znano, ali se mu je ta goljufija posrečila, vsekakor pa je opreznost pred aličnimi agenti potrebna.

Celje

□ Prireditelj dekliške Marijine družbe v Celju. Ob priliki proslave 25 letnega obstoja priredi dekliška Marijina družba v Celju v nedeljo, dne 25. septembra popoldne v Narodnem domu v Celju prireditve s sledečim sporedom: Slavnostni govor, petje, deklaracija ter igra v štirih dejanjih »Goslarica naše ljube Gospe«. Čisti dobiček prireditve je namenjen misijonom. K prireditvi so iskreno vabljeni vsi prijatelji Marijine družbe in sploh vsi, ki so vneti za vzore lepega verskega življenja. Zlasti so dobrodošle sosednje Marijine družbe.

□ Razstava kuharskih izdelkov, ki jo priredi prihodnjo nedeljo celjski orliški krožek kot uspeh svojega dvomesečnega kuharskega tečaja, se bo vršila v mali dvorani celjskega Narodnega doma in bo odprta od 7 zjutraj do 17. Vstopnina 2 Din za osebo. Kuharski izdelki so tudi napredaj. Občinstvo vabimo, da si razstavo v obilnem številu ogleda.

□ V nedeljo v Tremerje! Požrtvovalni in delavni tremerski Orel priredi v nedeljo, dne 25. septembra ob 3 popoldne v Tremerjih akademijo z govorom, deklaracijo, telovadnimi točkami in vprizoritvijo burke »Pogodba«. — Celjski prijatelji tremerskega Orla bodo porabili lep sprehod v Tremerje gotovo tudi za obisk te akademije.

□ Seja občinskega sveta celjskega. Prihodnja seja celjskega občinskega sveta je sklicana za petek 23. septembra ob 6 zvečer. Na dnevnem redu je predvsem volitev upravnega odbora Mestne hranilnice, poročilo odsekov ter izpolnitve raznih občinskih odsekov.

□ Predzadnja »Nova doba« skuša na svoj znani način poročati o odstopu občinskega svetnika g. Gračnerja ter trdi stvari, ki smo jih mi že davno označili kot podlo laž. Ugotavljamo ponovno, da je g. Gračner star član SLS, da je kot tak kandidiral na listi koaliranih strank in da je odstopil ob popolnem soglasju z vodstvom celjske organizacije SLS, ki ničesar ne ve o tem, da bi se moral g. Gračner umakniti v dobro kakemu »zavednejšemu« Nemcu. »Nova doba« bo sicer svoje trdila naprej, ker se je tako pač naučila od »Jutra«. Pomagalo ji niti ne bo, če ji povemo, da je na mesto g. Gračnerja poklican v občinski svet g. prof. Anton Cestnik, ki mu veljaki okoli »Nove dobe« v nacionalnem oziru ne sežejo niti do gležnjev. Naj bi si raje »Nova doba« ob tej priliki zapomnila in se naučila, kako znajo koalirane stranke sedanje večine v občinskem svetu držati svoje dogovore.

Ježica pri Ljubljani

Vlom. Prejšnji teden je bilo na nepojasnen način vlomljeno v malo sobo društvenega doma, kjer se nahajajo arhivi in garderobe tukajšnjih društev. Tat je odnesel novo, leto kupljeno svilen žensko obleko, ki se porablja kot garderobni komad pri salonskih ali viteških igrah. Opozorjamo na ta slučaj orožništvo, ker se je tovrstni vlom ponovil v zadnjem času kar dvakrat zapored.

Kamnik

Prošnja na pošto ravnateljstvo. Lastniki telefonov v Kamniku uljudno prosimo p. n. pošto ravnateljstvo, naj da popraviti, oziroma izmenjati telefonski aparat v poštnem uradu. Sedanji je že tako izrabljen, da se zaklopke ne odpirajo več na poziv mehanično in je treba zveze čisto iskati osebno, kar dela privatne telefonske aparate odveč. Tudi sicer ne odgovarja aparat kamniškimi prometnim potrebam, o čemer se p. n. ravnateljstvo lahko prepriča vsak dan. — Druga prošnja je vpeljava dostave po selskih pismonosih vsak dan tudi za občine Nevlje in Mekinje. Pred vrati Kamnika sta obe občini, a prejemata pošto samo vsak tretji dan, kar povzroča velike neprilike. Saj je vendar kamniška pošta visoko aktivna in bi bilo le prometu v dobro, ako ravnateljstvo naši želji ustreže. Apeliramo na uvidnost gospoda poštnega ravnatelja in ga prosimo, naj obema gornjima prošnjama čimprej ustreže.

Vsled po poplavi podre ceste v Črni je Parpa žaga v Kamniku že odpravljala službo polovici delavcev in če ne bo promet kmalu upoštevan, grozijo še nove odpovedi in popolna ustavitve obrata. Beda med delavci je vsled odpušta velika in je pomoč nujno potrebna. Vnovič pozivamo vse merodajne faktorje, da prislojijo bednemu delavstvu na pomoč in ukreduje vse, da se dobe čimprej sredstva za popravilo ceste v Črni.

Pustolovec. Pretekli teden se je pojavil v Kamniku mlad možki, ki se je izdal za bivšega atašea, ministra in sedanjega načelnika v zunanjem ministru ter še več podobnega. Dvema strankam je napravil razne prošnje in zahteval precejšnje zneske za koleke. Stranke pa so iz previdnosti obvestile orožništvo, a premetenec je ušel. Zanimivo je, da se je, ko ga je tuk. davčni upravitelj g. Tomc, ki ima na žalah observatorij in ki ga je pustolovec s samozavestnim govorjenjem tako očaral, da mu je šel pokazati svoje aparate, izvršno razumel na vsak vijak in vse aparate. Znamenje, da se je neznanec moral baviti še z vsem močjočin. Svarimo javnost pred pustolovcem, ki hoče živeti na račun drugih. Ko so ga orožniki preiskali, so našli pri njem celih 5 Din in star vojni listek. Ko pa so z zaslišanjem hoteli ugotoviti njegovo identiteto, jo je popihal.

Novo mesto

Vandalizem. V noči na 19. septembra t. l. so neznan pomočnjaki izruvali iz tal železne klopi, lasti mest. občine, ki so se nahajale v grunskem drevovalu ter jih deloma obrnili, deloma zmetali preko meje. Kaj je napotilo neznan zlikovec k temu dejanju, ni znano.

Uvedba postopanja za proglašitev mrtvim. Okolno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se proglasi spodaj navedena pogrešana za mrtva, ker se more o njih po prg. 1., zakona z dne 31. marca 1918. domnevati, da sta umrla: Jožef Klementič, posestnikov brat, rojen l. 1899 v Dobu št. 4, sodni okraj Višnja gora, odkol leta 1914 ob mobilizaciji s 27. domobranskim pehotnim polkom v Galicijo in prišel 8. septembra 1914 pri Grodecku ranjen v rusko ujetništvo, od takrat

neizvesten. Oklicni rok poteče 1. marca 1928. Jožip Vovk, rojen 21. februarja 1873, posestnik v Dragi, občina St. Rupert pri Mokronogu. Bil kot vojak 17. pehotnega polka najprej na srbski, pozneje na ruski fronti ter prišel meseca avgusta 1917 v rusko jetništvo, zadnjič je pisal iz bolnice v Rostovu dne 5. novembra 1917. Oklicni rok poteče 1. aprila 1928. Vsak, kdor bi kaj vedel o katerem teh pogrešancev, naj to sporoči sodišču.

Kočevje

Proračun o potrebščinah in kritju okrajnega cestnega sklada za l. 1928. je sestavljen in je na razpolago vsem občanom v smislu zakona štirinajst dni, in sicer od 20. sept. do 3. okt. t. l. v občinski pisarni cestn. okrajnega odbora v Kočevju. Slučajni ugovori ali opombe o sestavljenem proračunu naj se v tej dobi vložijo pri cestnem okrajnem odboru ali njegovem predsedniku g. Jakobu Povšetu v Stari cerkvi pismeno v običajnih uradnih urah ali naj se dajo na zapisnik.

Kje je red. Prebivalci na Rudniku in v Šalki vasi dobivajo pošto cel dan kasneje kot bi jo morali in kot jo dobivajo prebivalci drugod. Ali bodo samo ti tako udarjeni in v taki bližini mesta? Nekateri hodijo osebno vpraševati na pošto, drugi si pomagajo na ta način, da naslavljajo časopise na svoje prijatelje v mestu, da jim je tako omogočeno zasledovati dnevne vesti. Vprašamo, ali se bo tudi tu napravil enkrat red ali ne. Ali se res ne more dobiti nobenega, ki bi redno donesla dnevno pošto na Rudnik in Šalko vas?

Pritiske na delavce. Prvi začetki volivne borbe so tu. Delavstvo nima zaščitnikov in to izrabljajo nekateri preddelavci, ki hočejo igrati vaje gotove stranke. To v času, ko se sestavljajo kandidatne liste, da bi delavce odvrgli od podpisov na liste drugih strank in jih, če drugače ne gre, s strahovanjem pritegnili nase. Groze jim, da bodo spodeni iz službe, ako ne bodo hoteli tja, kamor jim bo diktirano. Mi povemo samo, da bomo natančno zabeležili vsak tak slučaj in ga tudi obelodanili. Roke proč od našega delavca!

Občinska seja. Dasi so bile obljubljene na prvi seji pogostejše seje, se je izvršitev te obljube, deloma vsled exodusu nemškega kluba in izjave istega, da se nemški zastopniki ne bodo udeleževali sej do preklica znane izjave župana dr. Sajovca, onemogočila. Po dolgem prestopanju je bila sklicana seja dne 20. t. m. ob 7 zvečer. Vzbudila je zanimanje zategadelj, ker so se je toplot udeležili tudi Nemci. Točno ob četrti na 8 se je seja pričela ob navzočnosti vseh odbornikov. Preden se je pričelo na dnevi red, je izrazil g. župan dr. Iv. Sajovic svoje zaupanje nad navzočnostjo nemškega kluba, ki ni v skladu z znano obtožnico, ki so jo svoj čas podali Nemci. Obenem pristavi, da on sploh ni imel namena z dotičnimi izrazi žaliti Kočevjarjev, da je bila to le formulacija pred sodiščem. Po členu 5. zakona o abstinenici, ki je brez prave podlage, bi pravzaprav nemški zastopniki izgubili pasivno volivno pravico. Ko je vprašal, če dotično izjavo še vzdržujejo, je vstal odbornik g. Kresse in predlaga izjavo v imenu nemškega kluba, v kateri nemški odborniki izjavljajo, da svoje vlože z 21. julijem 1927, št. 10-27, s katero so podelili občinske mandate, ne vzdržujejo več in se bodo odslej zopet udeleževali občinskih sej. S tem se je prešlo na prvo točko dnevnega reda: Poročilo župana, ki je izjavil: Na zadnji seji se je sklenilo, da se sediza pet stanovanjskih hiš (eno- in dvodružinskih) med Morcuttijevo hišo in hišo, v kateri se nahaja lekarna in to sporazumno z Mestno hranilnico in premoženjsko upravo. Eventuelno bi se zadaj napravilo kopališče s toplo in mrzlo kopeljo. K temu sklepu je g. Alojz Kresse vložil pritožbo, češ da v sedanjem županu nima popolnega zaupanja in da v Kočevju sploh ni govora o kakem pomanjkanju hiš. Na podlagi tozadevnih polizvedb, ki so dokazale neutemeljenost trditve g. Kresse-ja, je predsednik občinske skupščine dr. Natlačen pritožbo odbil kot neosnovano. S tem je treba zdaj računati. Občina bo poskrbela za gradnjo stanovanjskih hiš potrebnih na zemljišču, z energičnim delom pa se bo moglo začeti šele spomladi. — K drugi točki: Ukinitve V. razreda na tukajšnji realni gimnaziji, se je oglašil g. profesor Ign. Voštar. Nevarnost za ukinitve višjih razredov radi malega števila učencev datira že iz avstrijskih časov, ko so tudi Nemci morali posredovati na Dunaju, da bi to preprečili. Predvsem iz socialnih in ekonomskih razlogov je treba uvesti akcijo, da se gimnazija ohrani. Naša gimnazija stane državo le circa 300.000 Din, dočim je ministrstvo računalo, da stane popolna gimnazija državo circa 7.000.000 Din. Ker bi se odvzela le višja gimnazija, bi bil prihranek le circa 60.000 dinarjev. Zato je upanje, da se bo z novim finančnim zakonom stvar popravila. — K temu poročilu pripomni g. župan, da naj bi se V. razred vzdrževal privatno, češ da je »Dijaki doma« že zdaj v stanu, da vzdržuje dve učni moči. Ob novem fin. zakonu pa naj se odredba o redukciji preklicuje. G. prof. Voštar izjavi, da je profesorjski zbor pripravljen brezplačno poučevati V. razred, ako ni drugače in predlaga, naj se pošlje v Belgrad deputacija treh članov. Med slučajnostmi se je rešitev prošnje kopirniške občine, da se g. Henrik Turčanski sprejme v mestno občino, preločila. Nato se je seja zaključila.

Statistična ugotovitev. Ker je dekret o redukciji višjih razredov srednjih šol zadal tudi našo gimnazijo, bo zanimivo, če pogledamo, koliko učencev je na naši gimnaziji. V prvi razred so jih vpisalo 61, v drugi 51, v tretji 57, v četrti 49, v peti 38, v šest 22, v sedmi 21, v osmi 18. Skupaj 312 učencev, kolikor jih ta gimnazija ni imela skozi celo dobo svojega obstoja. Baš letos, ko je doseglo število učencev na gimnaziji višek, pa pride brzojav o ukinitvi V. razreda od dne 30. t. m. dalje. Mnogim revnejšim učencem iz kočevskega okraja bo tako onemogočeno nadaljevali zaželjene študije v višjih razredih in doseči maturo. Prosimo našega g. poslanca, da se zavzame za uveljavljanje obstoj višjih razredov na naši gimnaziji.

Metlika

Trgovine rastejo kot gobe po dežju. G. Rajkovič je pol svoje hiše predelal za trgovino, g. Podanič, ki je sedaj še na Suborju, pa preneva uči svojo v Metliki kupljeno hišo v ličen trgovski lokal.

Litija

Prežganje. Sprejem novega župnika. Dne 15. sept. smo slovesno sprejeli novega župn. g. J. Stupica. Pozdravili so ga g. župan v imenu občinskega odbora, zastopniki raznih društev, šolska mladina in množica faranov. Mimo visokih mlajev in slavalokov je šel novi g. župnik v lepo okrašeno župno cerkev, kjer je g. dekan Rihar iz Smartna v prelepem govoru orisal poslanstvo duhovnikov. Nato je novi g. župnik dal blagoslov z Najsvetejšim. — Dal Bog, da bi novi g. župnik, ki je znan kot vzoren duhovnik čim večje število let deloval v kraju svojih iskreno mu vdanih faranov! Ljudski oder v Smartnem. V nedeljo ob treh popoldne se je otvorilo domače gledališče z igro: Bele rože. Prostori so bili vsi zasedeni in nabito polni. Tudi gmeten uspeh je bil gotovo poveljen.

Višek kulture so pokazali litijski demokratje, ko so pred volitvami potrgali naše plakate po Litiji in po Gradcu vse prav do zadnjega. Mi smo njihovo »trojko« v miru pustili, zato so dobili tudi pri volitvah pošteno zaslužen »drittec«. Tega niso storili kmetski, saj jih je v litijski občini samo pet; da so dobili 10 kroglice, pride odtoč, ker se je pet naših zmotilo in so vrgli v prvo skrinjico. Tudi socialisti in komunisti — 4 in 5 glasov — niso zmogli te surovosti, sicer so pa itak kapitaliste, bankirje in orjunaše volili. Res, strašna slepota je pri njih! Kako visoko stojimo mi nad liberalci v srčni in umski kulturi! Tako na primer še danes visi plakat za dr. Kramerjev shod, in to celo na cerkvenem konstanju pred cerkvijo. Zate srčno čestitam sokolskemu odseku, da bo te dni v šoli priredil za svoje člane izobraževalni tečaj, da bo imel mlajši rod več kulture in olke kakot pa stari liberalci.

Brežice ob Savi

Nov zdravnik. Zobozdravniški atelje je otvoril v bivši dr. Horvatovi vili dr. Hinko Sever iz Kostanjevice.

Natakališče za bencin. Tvrdka Mattheis-ovi nasl. gradi sedaj moderno natakališče za bencin pred svojo trgovino na glavnem trgu.

Žiri

Prosvetno društvo je otvorilo v nedeljo zimsko sezono z igro »Maryša«. To igro so vzpizorili tu pred nekaj leti tratarski dijaki in je občinstvo zelo ugajala. Tudi sedaj moramo reči, da dramatični odsek za otvoritev ni mogel izbrati kaj boljšega. Ker v nedeljo že marsikdo ni več dobil vstopnice, opozarjamo, naj si jo drugič vsak pripravi v predprodaji pri Ivanu Seljaku v Stari vasi.

Zita smo letos tu malo pridelali, tembolj sta uspela krompir in proso, pa tudi turščica obeta dobro letino. Sadja ni bilo že več let in ga bo tudi letos malo.

Občinski odbor je dovolil za popravilo električne centrale na Fužinah poldrugi milijon dinarjev posojila. Popravilo je prevzela družba »Obnova«; z delom prične že ta leden in upamo, da bo do zime dovršeno.

Ptuj

Izlet nemških zgodovinarjev. Zgodovinarji iz Nemčije, Švice in Avstrije imajo te dni v Gradcu svoj kongres. Dne 24. t. m. posetijo tudi našo mesto.

Hrasnik

Prosveta. Pretekli teden je »Slovenec« poročal, da priredi »Krekova mladina« 18. t. m. igro »Tri sestre«. Ko so nastopile nepremagljive ovire, se je igra prelozila na nedeljo 25. t. m. Predstava se vrši pri g. Al. Logerju. — Na pokrajinsko razstavo je tukajšnje kat. prosv. društvo poslalo več slik. Naši nedeljski posetniki pokr. razstave pa vedo povedati, da se je pri »Prosvetni zvezi« naredila pomota, tako da je na naši listi (igra Črnošolec) navedeno sosedno izobr. društvo iz Dola. Opozorjamo posetnike na to, da ne bo tukajšnje društvo vsled tega prikrajšano.

Kino Union prične s predstavami, če ne bo posebnih ovir, 2. oktobra.

Zapravljanje in popivanje imajo nekateri za kulturne napredek. Če je par šihov več, več veselje. Pri takih prilikah pride podivjana mladina le preveč na svoj račun, tako da drugih potreb ne more videti. Pijanci se klatijo cele noči okrog in delajo kraval, saj se jim nič ne zgodi. Kako pride mirno prebivalstvo do tega, da nima nočnega miru? Če oblast veselice dovoli, zakaj ne skrbi še za red?

Žalec

Zalska orlovska zveza priredi v nedeljo, 25. septembra t. l. izlet na Gornjo Ponikvo. Ob 2. popoldne je javni nastop. Po telovadbi pa javna tombola z bogatimi dobitki. Dobitek je namenjen za gradbo novega orlovskega doma. Ob priliki izleta si vlak lahko ogleda nove podzemeljske jame z nebrot kapnikov. Prijatelji orlovstva vlijudno vabljeni! — Bog živi!

Rogaška Slatina

Visoki gostje v Rogški Slatini. V nedeljo je prispela v Rogško Slatino soproga ministrskega predsednika g. Velje Vukičevića s hčerko, sinom in zetom, v ponedeljek pa patriarh Dimitrije na krajše okrepčilo.

Slovenska krajina

Osebnost. Murako Soboto je zapustil gimnazijski profesor g. Pregelj. Premežen je na učiteljske v Mariboru. Bil je v vseh krogih zelo priljubljen. Na novem mestu mu želimo mnogo uspeha.

Loterija »Martinišček«. Dne 14. novembra so vrši žrebanje loterije »Martinišček« v Murski Soboti. Dan se naglo bliža, zato naj nikdo ne odlašaj z nakupom srečk. Dobijo se pri ravnateljstvu Martinišča po 5 Din.

Vlom v župnišče. V Beltincih so neznan vlomilci vdrli v župniško stanovanje in odnesli od tam obleko in druge malenkosti. K oknu so prislonili dolgo lestvo in so tako splezali v nadstropje, kjer se nahajajo župnikove sobe. Storičev se niso izsledili, gotovi znaki pa kažejo, da so morali biti ljudje, ki prav dobro poznajo razmere v župnišči.

Trgatev. Ker je grozdje dozorelo, se bo izvršila trgatve že ta teden. Kakor se govori, bo začel v četrtek.

Dva orlovska nastopa. V nedeljo popoldan je žetkovski Orel priredil v Črensovcih javen telovadni nastop, o katerem se sme trditi, da je bil v vsakem oziru dovršen. Prireditvi je prisostvovalo nad 300 ljudi, med njimi več duhovnikov, učiteljev in učiteljic iz domače in sosednih vasi. Nekoliko pozno sicer, a ne prepozno, moramo omeniti tudi orlovski nastop v Dolnji Lendavi. To je bila prva javna prireditve prekmurske srečje. Ob tej priliki si je prekmurski Orel pridobil simpatije vseh slojev slovenske in madjarske narodnosti. Nastop je občudovalo nad 500 ljudi. Med navzočimi je bila tudi duhovščina, uradništvo z glavarstva, veleposlstva, učiteljska in velika števila trgovcev. Orel je v Dolnji Lendavi pokazal, da je že sedaj močen in sposoben, da razprostre svoja krila po vsem Prekmurju.

Dopisi

Vransko. Nenadomestljiva izguba je zadela obče spoštovano Brdnikovo hišo. Kruta smrt ji je 19. t. m. ugrabila še le 37 let staro gospodinjino Marijo rog. Kozmeli, ki je umrla v celjski bolnici na zastrupljenju krvi vsled infekcije po tetanusu. Zapuščata šestoro nedoraslih otrok, med njimi pol leta stara dvojčka. Prijubljeni Brdnikovi obitelji naše odkrito sožalje! Naj blaga pokojnica v miru počiva!

Gospodarstvo

Poslovanje z efekti na ljubljanski borzi.

Kljub izpopolnitvi ljubljanske borze, se efekti ni promet ne more nič kaj razviti. Pa tudi uvedba par novih papirjev ni nič pripomogla k večjemu razmahu poslovanja z efekti.

Med vzroki za to majhno poslovanje navajajo v prvi vrsti, da naši ljudje ne nalagajo svojih prihrankov v papirjih, pač pa raje v hranilnice in banke, kjer seveda imajo manjšo obrestno mero, kakor bi jo dosegli pri vrednostnih papirjih. Temu so žal v veliki meri krive razmere, ki vladajo pri naših delniških družbah. Slabe izkušnje, ki so jih imeli ljudje pri nakupu raznih bančnih delnic, gotovo niso pridobile novih kupcev za bančne papirje. Slaba publiciteta nekaterih delniških družb (pred nedavnimi smo poročali, da neko podjetje že od ustanovitve koncem leta 1922 ni objavilo nobene bilance, mogoče je sploh ni sestavilo) tudi ni reklama za delnice teh družb, kar pa tudi ni v korist drugim delniškim družbam. Poleg tega so danes manjšinski delničarji in ti pridejo predvsem v poštev, večkrat izpostavljeni neugodnim iznenađenjem od strani večine vzemimo samo glede dividende.

Sicer pa so se naši ljudje že navadili iskanja boljše obrestne mere: pogledjmo samo, koliko kupuje Slovenija državnih papirjev. Seveda se ves ta promet ne razvija na ljubljanski borzi to pa zato, ker ni v državnih papirjih na ljubljanski borzi nikake ponudbe. Zato se gre splošno na druge borze, ker se tam sigurno dobi prodajalec. Tu bi se dalo marsikaj napraviti, če bi pridobil dovolj naročil za prodajo državnih papirjev na ljubljanski borzi, ker Slovenija je v prvi vrsti kupec za te papirje, blaga pa nimamo ali pa se pojavi pri prav visokih kurzi.

Sicer pa je efektin promet na vseh naših borzah pa tudi drugod po srednji Evropi padel na minimum. Spekulacija prihaja v vedno bolj umerjene vode, ker ni več prilike za ogromne kurzne dobičke v inflacijski dobi. Efekti se nahajajo v veliki meri v tako zvanih trdnih rokah, kar seveda ne pospešuje borznega prometa.

Pri vsem tem pa je treba tudi vpoštevati, da znaša danes minimalna vrednost delnice, ki datirajo na ljubljanski borzi, samo približno 300 milijonov dinarjev, v Zagrebu pa n. pr. ca 800 milijonov dinarjev. In tudi v Zagrebu se pritožujejo nad minimalnim prometom. Toda upati je, da se bo z normalizacijo gospodarskih razmer razvil obsežnejši promet z efekti na ljubljanski borzi.

Inž. Jos. Skubic, Maribor.

Prodiranje ansilaže.

Problem ansilaže za naše gospodarje ni nov. Pisalo se je o njem že mnogo, pa čeprav z malim uspehom; upanje pa je, da bo stvar dozorela, ko bo naš posestnik v stanu, investirati kapital tudi v te moderne zgradbe, ki mu bodo služile za konzerviranje krme, zlasti one, ki bi se sicer po kvarila ali pa ostala neizrabljena, kot je to čisto proti jeseni, ko nastopa deževje.

Silo-zgradbe bodo omogočale, da se spravi in očuva ves pridelek, ki bi ga nam sicer deževje in slane ugonobile. Silo bo postal središče problema, kako dvigniti mlečnost krav tekom zime, ne da bi živinorejce moral kupovati močna krmila; konzerva iz sila bo prišla prav ob vsakem času, ko drugače ne bo mogoče preskrbeti živil, silo nam bo omogočal spraviti krmila, ki se sicer pri drugačnih načinih spravljanih v velikih količinah razgubljajo. Prav vsakovrstna so krmila, ki sama zase niso vredna skoroda nič, a konzervirana postanejo izvrstna krma. Silo je zadovoljen z vsem: z zeleno koruzo, repnim listjem, listjem od korenja, travo, krompirjevo, s listjem z drevja in

grmovja, solnčnicami in trsem. Prav vse, kar vsebuje količjak hranilnih vrednot, četudi jih živina v surovem stanju ne mara, prav vse se da spraviti v silo in kemična tovarna začne predelovati te snovi pod vodstvom in nadzorstvom gospodarja v zlahtne proizvode, za katerimi živina brepeni in, ko jih dobi, jih res žre v pravem pomenu besede.

Moderne silo-konstrukcije so okrogli stolpi, vse starejše načine: spravljanje v jame, v stoge in druge načine. Silo raznih oblik in velikosti pravič dajeta po kulturnem svetu, kajti on je zaenkrat konzervna shramba, ki nam omogoča pridelke ne le spraviti ampak jih tudi obvarovati pred pokvaro. Moderne silo-zgradbe gredo pa predvsem za tem, da krmila obvarujejo pred pokvaro in znanost, ki določa pravce tehniki, je danes že na silno visoki stopnji. Stvar tehnike pa je, da te pravce uveljavi, v kolikor je pač tehnika sama že napredovala. Dejstva govore, da gre tehnika silno hitro s pravcem, ki ga daje znanstvenik-gospodar, in danes imamo že celo vrsto načinov, po katerih se grade silo-zgradbe.

Principi, ki jih mora graditelj sila uveljaviti, so zlasti: silo mora biti rentabilen, nepropustljiv za tekočine, ne sme biti podvržen razcebi, mora biti nepropusten za zrak, varen v slučaju ognja in odpora proti razjedanju s strani kislin, ki nastanejo pri kemičnem pretvarjanju krmil v silu.

Moderne silo-konstrukcije soo krogli stolpi, zgrajeni večinoma iz betona ojačanega z železnimi obroči. Imajo več vrat, skozi katere se more jemati krmila, a se morajo neprodušno zapirati. Pokrovi so leseni, isto stekalnica, zgrajena na podlagi ravnotežja med pokrovom in utežjo. Pokrov mora biti konstruiran tako, da se teža pri stiskanju enakomerno porazdeli po celi površini in se ni treba bati, da bi se pri pritisku pokrov v sredini prelomil. To se omogoči na ta način, da je ves pokrov obit najprej z drobnejšimi latami, vmes z debelejšimi, preko teh še močnejša bruna in končno najmočnejši tram, na katerega pritiska vsa teža uteži, obložene na močnem vzvodu, ki ga dvigam ali spuščam s pomočjo vintne in zobatega dvigala. Pokrov je zgrajen iz mehkega lesa in skladi so utorjeni.

Zgradba sama obstoji iz betonskih plošč, debelih po 5 cm ali več, plošče imajo isto utor, zgrajeni tako, da omogočajo večji ali manjši premer sila.

Na graščini Haus am Pachern v Hočah pri Mariboru je ravnokar zgradila trdka Swaty in Piekli dva taka sila po sistemu »Hilanc«. Ravno te dni so začeli polniti prvi silo z rezanico iz koruze zobana. Koruzo zreže stroj ameriške firme »Pebecc« na električni pogon. Stroj je prvovrstne kakovosti in zelo enostavno konstruiran, zlasti radi količine krmil, ki jih reže, in pa radi transmisij-skega pasu, ki dovaja krmila. S posebno ročico se da ta transmisij-ski pas takoj zavrti v nasprotno smer, čim bi prišla v stroj zanj ali za človeka nevarna stvar. Klinj ima stroj 2—3, ki so vse dobro zaprte. Posebna konstrukcija lopat v tem oklepu odnaša rezanico takoj izpod klinj in jih žene vsled zračnega pritiska v cev in skozi njo v silo-stolp. Stroj deluje lahko neprestano po celo dopoldne, ko se mu morajo zamenjati radi brušenja klinje, in nato zopet do večera. Rezanica se v silu nato enakomerno porazdeli po celim silu in nanjo nato spusti pokrov, da tlačijo rezanico.

Ta dva sila na graščini Haus am Pachern, katerima bo sledil kmalu še tretji, sta do sedaj edina te vrste v Sloveniji in Jugoslaviji. Brez dvoma jim bodo sledili kmalu še novi drugod, kar je le pozdraviti z ozirom na dvig naše živinoreje.

Živinski sejem v Ljubljani 21. t. m. Prignanih je bilo 169 (prodanih 27) konj, 47 (39) volov, 34 (25) krav, 10 (5) telet ter 70 (42) prašičkov za rejo. Cene so bile: za kg žive teže voli I. 9 Din, II. 8, III. 7, krave debele 5—6, klobasariče 3—4,

teleta 13—14 Din, prašički za rejo po komadu 200—300, konji po kakovosti.

Položaj na hmeljskih tržiščih. Zatec, 21. t. m. (Izv.) Kljub stalnemu položaju in celo izboljšanju na svetovnih tržiščih je kupčija v Savinjski dolini nadalje v zastoju. Mnogo se pripomogli k temu tudi novi hmeljarji, ki ponujajo svoj malovredni pridelek z vso vsiljivostjo, za vsako ceno. Kakor niso mogli in znali pridelati dobrega hmelja, svojega blaga ne znajo prodajati na pravi način. Savinjskim so novi hmeljarji na ugledu škodovali, pa tudi na cenah. Zato je razumljivo, da savinjski hmeljarji zahtevajo z vsem poudarkom označevanje hmelja. Zato žele, da se čimprej uvede obilgatno signiranje pod drž. nadzorstvom kakor v drugih državah. Zatec, 20. t. m. Nakupovanje se živahno nadaljuje. 2000—2250 Kē za 50 kg; Nürnberg, 20. t. m. Dovoz 2000, prodano 800 bal, prama čvrsta, ostalo neizpremenjeno.

Nova državna hišarna. Kakor poročajo iz Beograda, pripravlja ministristvo šum in rud načrte za ustanovitve večje železolarne.

Devizni promet na naših borzah v preteklem tednu. Ljubljana 12.6 (11.95), Zagreb 41.97 (36.2), Beograd 88 (80), skupaj 92.6 (78.15) milijona Din.

Nihag, d. d. za ind. in trg. z lesom v Zagrebu, ki kotira tudi na ljubljanski borzi, izkazuje za preteklo leto na kapital 28 milijonov Din izgubo 13.1 milijona Din napram 6.9 milijona izgube za 1925. Rezerve so vse odpisane, predlagano pa je, da se izguba za 1926 prenese na novi račun.

»Zlatarka«, ujed. tvornice zlatnine in srebrnine, izkazuje za poslovno leto 1926—1927, ki se konča s 1. jul., na kapital 5 milijonov Din izgubo 3.998.000 Din. Podjetje ima obrat tudi v Celju in se bo na običnem zboru 30. sept. sklepalo o nadaljnjem poslovanju družbe.

Borza

21. septembra 1927.

DENAR.

Na mednarodnih trgih je bil Berlin danes zopet čvrst. London je bil danes iskán po 276.30. Newyork in Praga sta v Ljubljani pridobila 1 točko, dočim je Newyork v Zagrebu celo popustil. Trst je bil tudi danes čvrst. Sploh je zadnji čas promet v devizi Trst znaten (danes 51.000, večeraj 67.000).

Promet je bil danes sicer manjši kakor večeraj, vendarle znaten. Privatna ponudba je krila vse potrebe razen v Curihu in Dunaju, ki jih je dajala Narodna banka.

Mednarodno so se danes uvrstili Berlin, London, Pariz, Trst, zlasti pa Madrid.

Ljubljana. Devize: Berlin 13.515—13.545 (13.58), Curih 10.94—10.97 (10.955), Dunaj 7.9925—8.0225 (8.0075), London 276, 30 den., Newyork 56.65—56.85 (56.75), Praga 168.05—168.85 (168.45), Test 308.375—310.375 (309.375).

Zagreb. Berlin 13.521—13.551, Curih 10.94—10.97, Dunaj 7.9925—8.0225, London 275.95—276.75, Newyork 56.626—56.826, Praga 168.05—168.85, Trst 308.59—310.59.

Beograd danes radi praznika ni delal. Curih. Beograd 9.13, Amsterdam 207.875, Berlin 123.50, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.225, Dunaj 78.08, London 25.2275, Newyork 518.52, Pariz 20.35, Praga 15.37, Trst 28.26, Solija 3.75, Varšava 58, Madrid 91.

Trst. Beograd 32.32—32.36, London 89.32—89.35, Newyork 18.34—18.36, Pariz 71.90—72.10.

Dunaj. Devize: Beograd 12.4925, Kodanj 189.95, London 34.5175, Milan 38.68, Newyork 709.40, Pariz 27.8325, Varšava 79.22. — Valute: dolarji 707.10, angleški funt 34.445, lira 38.62, dinar 12.46, češkoslovaška krona 21.02.

Praga. Devize: Lira 183.75, Beograd 59.45, Pariz 432.375, London 164.175, Newyork 33.7475.

Dinar: Newyork 176.125, Berlin 7.40, London 276.25.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

V Ljubljani so bile danes Strojne nudene po 70 napram 80, večeraj.

V Zagrebu so se državni papirji držali, zlasti vojna škoda. Tržišče bančnih papirjev je zanemarljivo. Na tržišču industrijskih papirjev je v Slavoniji popustila na 9—11. Večve so notirale 140—145.

Na dunajski borzi sta nekoliko popustili Trboveljska in Ruše, dočim je Kranj ind. skočila od 51 na 54.

Ljubljana. Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 140 den., Praštediona 850 den., Kred. zavod 160 den., Strojne 70 bl., Vevče 135 den., Kranj. ind. 400 den., Ruše 200—270, Stavbna 56 den., Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 83.50—84.50, agrari 53—55, vojna odškodnina 380—382, okl. 383—384.5, nov. 388 bl., Hrv. esk. 91, Hipobanka 55, Jugobanka 91, Praštediona 850, Ljublj. kreditna 140, Sečerana 548—550, Drava 565—570, Slavonija 9—11, Trbovlje 485—490, Vevče 140—145.

Beograd danes ni posloval. Dunaj. Podon.-savski-jadr. 83.15, Zivno 102.5 Hrv. esk. 10.95, Alpine 49.75, Greinitz 6.05, Trbovlje 61.75, Kranjska industr. 54, Ruše 85.75, Slavonija 1.3.

BLAGO.

Ljubljana. Les: išče se brusni in taninski les, bordonali, f. v. n. p. 250, iskana bukova drva suha f. n. p. po 19; zaklj. —; tend. neizpr. — Deželni pridelki (vse samo ponudbe; slov. post. plač. 30 dni, dobava prompt): pšenica bē. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 310.5—342.5, ista oktober 350—352.5, sr. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 337—338, slav. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 334—338; koruza bē. nav. vozn. 245—250, ml. tar. 240—245, moka pš. f. Lj. pri odjemu cel. vag. plač. po prejemu 490; zaklj. —; tend. mirna.

Novi Sad danes radi praznika ni posloval.

Dunaj. Tendence na današnji borzi je bila malo slabša. Wiener Boden je bil za pol, potiska pšenica za pol do 1 šiliga cenejša. Notacije so bile: pšenica 81-82 kg od gyoma 41.50, od Halides Kalos St. Beograd 81-82 kg 41.50. Rž, ječmen in oves so obdržali svoje cene. Uradno notirajo v šil. vključno blagovno prometni davek brez carine za 100 kg: pšenica Wienerboden, nova fko Franz Josefsbahn 39—40.50, Nordwestbahn 38—39, marchfeldska nova 39—40, gor. potiska 81-83 kg nova 44—44.50, II. ogr. 79-80 kg 41.75—42.25; rž tuz. marchfeldska nova 38.50—39, Wiener Boden 38—38.50, II. 37.25—37.75, gradiščanska 38.25—38.50, ostala 37.25—37.75, ogr. nova 38—38.25, Pester Boden 38.25—38.75; ječmen tuz. izbran 40—43, srednji 35—38, za živino 32—33, koruza 28—28.50, oves tuz. nov 29.50—29.30, ogr. 25.50—25.30.

Budimpešta. Tendence je bila v splošnem zelo čvrsta. Termiska kupčija se je začela v skladu z inozemskimi notacijami po višjih kurzi. Realizacije pa so pozneje povzročile oslabitev. Uradno notirajo: majj. pšenica okt. 30.80, 30.68, zaklj. 30.68—30.70, marec 33.28, 33.22, zaklj. 33.24—33.26; majj. rž okt. 29.14, 29, zaklj. 29—29.02, marec 30.50, 30.36, zaklj. 30.36—30.38; koruza maj 25.48, 25.46, zaklj. 25.46—25.48, jul. 26.12, 26.06, zaklj. 26.06—26.08.

Chicago. (Začetni kurzi; v oklepajih večerajšnji zaključni kurzi.) Pšenica za sept. 125.75 (—), za dec. 129.625 (130), za marec 132.875 (133.375); koruza sept. 97 (—), dec. 98 (97.25), marec 100.50 (100.25); rž za dec. 96.50 (—); oves za dec. 48.125 (48.125).

Ljubljanska porota.

Stari grehi prihajajo na dan.

Nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito. Veljavost tega izreka je občutil večeraj Alojzij Zalar, 32letni bivši čevljarški pomočnik, rojen v Zalni pri Litiji in stanujoč v Studencih pri Mariboru. Moral je namreč dati odgovor za zelo stare grehe, o katerih je najbrže mislil, da jih je že prerastla trava. Svoj pravi poklic rad zanamara in se preživljal bolj s tatvinami. Največ tatvin, radi katerih ga toži državni pravdnik, izviro iz leta 1921.

Tako je ukradel marca meseca pošestniku Andreju Grčarju v Preserju pri Kamniku in odnesel več obleke in drugih reči v skupni vrednosti 2176 Din. Meseca junija l. 1921. je ukradel Frideriku Irgolču v Razvanjah več obleke v vrednosti 1020 Din, mesec dni kasneje pa na Malem vrhu pri Šmarjah Franciški Železnikarjevi perila in obleke za 1135 Din, novembra meseca v Zalni Nezi Križmanovi raznega orodja in obleke za 958 Din, decembra meseca pa Francu Smrekarju v Podlipoglavu za 2325 Din obleke in perila.

Tatvine je nadaljeval tudi v l. 1922. Tako je napravil februarja meseca l. 1922. v Perzanu pri Št. Vidu v stanovanje Jožefa Kožuhovala velik vrom in odnesel do malega vse, kar se je nahajalo v sobi obleke, čevljev, orodja in dragocenosti v skupni vrednosti 6757 Din. Junija meseca je v lovil v hišo Franceta Haljana v Spodnji Slivnici in odnesel za 562 Din raznega orodja.

Leta 1923, avgusta meseca, je v lovil v stanovanje Jožefa Rudnika v Usnicu in odnesel raznega blaga v vrednosti 1777 Din in končno je v lovil še leta 1925. v stanovanje Jožefa Viranta v Ponovi vasi in odnesel za 3055 Din obleke in perila. Izvršil pa je še tri manjše ponesrebe. Skupna škoda, ki jo je Zalar povzročil s svojimi tatvinami, presega vrednost 20.000 Din.

Zalar je bil v posesti legitimacije nekega, že več let mrtvega Rudolfa Lechnerja iz Avstrije in je s pomočjo te legitimacije dalj časa vlekel naše oblasti za nos, ki ga nikakor niso mogle izslediti. Kot Lechner je bil nekoč aretiran radi tatvine, obsojen in izgnan v Avstrijo, odkoder se je seveda kmalu vrnil. V Mariboru je bil nekaj časa celo delovodja in solastnik čevljarške delavnice v Studencih.

Če bi se pošteno bavil z delom, bi ne prišel na porotno klop, tako pa se je raje pečal s tatvinami.

Zalar je tuji imovini zelo nevaren človek.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prev. Jos. Poljanec.

Te besede so v toliki meri razjarile obe živini, da sta se brez vsakega tratenja časa lotili svojega dela. Krepko sta obdelovala dečka, nato pa sta pretepla še dekleti in njuno mater, ker so pokazale sočutje do žrtve.

»Sedaj se pa poberite spat!« je kričal Kanti.

»Vsi, kolikor vas je. Zabava me je utrudila.«

Ugasnili so luč in se podali k počitku. Kakor hitro je smrčanje glavarja družine in njegove matere oznanjalo, da sta zaspala, ste se mladi dekleti splazili tja, kjer je ležal kraljevič, ga nežno zavarovali pred mrazom in ga pokrili s slamo in cunjami; tudi njuna mati se je priplazila, mu gladila in božala lase, jokala nad njim in mu sočutno šepetala na ušesa in ga tolažila. Prinesla mu je tudi skoricje kruha, ki si ga je bila sama pritrkala od ust; toda bolečine so dečku pregnale vso slast — vsaj do črne skorje brez okusa. Kraljeviča je ganilo, ker ga je bila tako vro brnila, da je sama trpela, in ga pomilovala. Zahvalil se ji je s plemenitimi, kraljevskimi besedami in jo prosil, naj se vrne na svojo posteljo in skuša pozabiti svojo tugo. In pristavil je, da njegov oče, kralj, ne bo pustil njene udanosti in prijaznosti brez plačila. Ta povratek njegove »blaznosti« ji je iznova presunil srce; venomer ga je pritiskala k prsom, nato pa se je vsa v solzah vrnila na svojo posteljo.

Ko je ležala, je premišljevala in žalovala, jo je začela navdajati neka misel, da je bilo vendarle na tem fantu nekaj, kar si ni mogla raztolmačiti, kar pa vsekakor njen Tomažek ni imel, pa najsi je imel

zmešano pamet ali ne. Ni si mogla opisati, kaj je prav za prav to bilo, tudi si ni mogla reči, a vendar se ji je dozdevalo, da so njeni bistri materinski čuli našli tisto in opazili. Kaj, ako deček navsezadnje v resnici ni bil njen sin? Ej, neumnost! Malo je manjkalo, da se ni nasmejala spričo te misli in to vzlic vsem nadlogam in žalosti. Vendar pa je spoznala, da je ta misel ni hotela zapustiti, ampak ji je venomer prihajala v glavo. Venomer je silila vanjo, jo mučila in nadlegovala in se ni dala odgnati. Naposled je spoznala, da ne bo imela miru, dokler si ne izmisli kake preizkušnje, ki ji bo jasno in brez dvoma dokazala, ali je ta fant njen sin ali ne, in pregnala vse te mučne dvome. Ej, tako je, to je bila jasna pot iz težkoče; in začela si je beliti glavo, da bi iznašla tako preizkušnjo. Ampak tako misel je bilo lažje zasnovati kot izvršiti. Pretehtavala je to in ono, kar ji je obetalo, da bo dobro, ampak morala je opustiti vse — nobena preizkušnja ni bila popolnoma gotova in zanesljiva, docela popolna; nepopolna pa je ni mogla zadovoljiti. Očividno si je vse zaman napenjala možgane; bilo ji je očito, da mora stvar opustiti. Ko so ji te mučne misli rojile po glavi, je njeno uho nenedoma začulo redovito dihanje dečka, po čemur je spoznala, da je bil zaspal. In ko je prisluškovala, je umerjeno dihanje pretrgal rahel, presenečen krik, kakor se primeri človeku v nemirnih sanjah. Ta slučajni dogodek ji je mahoma nudil načrt, ki je bil več vreden, kot vse preizkušnje skupaj, ki si jih je dozdaj izmislila. Neutegoma je šla mrzlično, a brez šuma na delo; prižgala je svečo in mrmrala sama pri sebi: »Da bi ga bila vsaj videla tisti trenutek, pa bi vse vedela! Izza tistega dne, ko je bil še majhen in se mu je smodnik vnel in puhtil v obraz, se ni bil nikdar tako zdrznil v sanjah ali kadar je bil zamišljen, ampak si je bil vedno položil roko čez oči, kakor tisti dan; vendar ne tako kot drugi, z dlanjo

naznoter, ampak vedno z nazven obrnjeno dlanjo — stokrat sem ga tako videla in nikdar ni storil drugače. Tako je, sedaj bom kmalu vedela.«

Splazila se je do spečega dečka z zasenčeno svečo v roki. Oprezno in previdno se je sklonila čezenj, mu nenkrat posvetila v obraz in udarila s koleno po tleh tik njegovih ušes. Dečku so se na široko odprle oči in se je prestrašeno oziral okoli sebe — z roko pa se ni ganil.

Revo je prešinila tuga in presenečenje, da ni vedela, kaj bi. Posrečilo pa se ji je, da je skrla svoja čuvstva in je mirila dečka, da je zopet zaspal, nato pa se je splazila od njega in vsa bedna razmišljala o nesrečnem uspehu svojega poskusa. Poskušala je doseči, da bi verjela, da je Tomažkova blaznost predru-gačila tisto vedno njegovo navado, ampak se ji ni posrečilo. »Ni,« si je rekla, »njegove roke niso blazne; v tako kratkem času niso mogle pozabiti tako stare navade. Oj, hud je ta dan zame!«

Se vedno pa jo je navdajalo trdno upanje, kakor jo je prej dvom. Na noben način ni mogla pripoznati uspeha svoje preizkušnje; še enkrat mora poskusiti — neuspeh je moral biti zgolj slučajen. In res je šla in v drugič in tretjič nenadno zbudila dečka iz spanja — uspeh pa je bil isti, kakor pri prvi preizkušnji. Nato se je zvrlekla na posteljo in žalostno zaspala, tolažeč se: »Ne morem se odreči upanju — oj, ne, ne morem in ne morem — on mora biti moj sin!«

Ko je uboga mati nehala zbujati dečka in so kraljevičeve bolečine toliko odjenjale, da ga niso več motile, mu je presilna utrujenost naposled zatislila oči in je trdno in dobro zaspal. Ura je minevala za uro in še vedno je spal kakor da bi bil mrtev. Tako so potekle štiri ure, pet. Nato je trdno spanje polagoma postalo rahlejšje. Ko je tako napol spal napol bdel, je naskakal zamrmral:

»Graf Viljem!«

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheehan, Kraljevič in siromak. Povest iz življenja dečka 29 Din, vez 30 Din. — 24. zvezek: A. Sheehan, Hanka, Ljubljano-ohajala povest. 22 Din, vez 30 Din. — 25. zvezek: Haggard, Hri cesarja Montezuma (v tisku). — 26. zvezek: C. Lorenzini, Siromak in njegova burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek: Pregelj, Otrci solnce (v tisku).

Kjer le more, se na nepošten način okoristi s tujim blagom. Vsi njegovi vlomi se vrše po gotovem sistemu. Najprej se klati okoli izbrane hiše in ko zavoha priliko, da je hiša prazna, vlomi in odnese plen. Če ne gre drugače, gre v izbrano hišo prenočit, ukrade, kar mu pride pod prste in izgine ponoči. Krade najraje obleko in obutev, katero potem prodaja z največjo predrznostjo, izdajajoč se za trgovca s starimi oblekami v najbližnjih vaseh, bodisi svojim starim znancom iz vojne dobe ali pa se legitimira s svojim pravim ali lažnjivim imenom.

Senatu je predsedoval višji sodni svetnik Vehovar, volirala sta sodni svetnik Stuhar in sodnik dr. Petelin. Državni pravdnik je bil dr. Lavrenčak, obtoženec zagovornik pa dr. Žužek.

Pretežen del večerajšnje razprave je izpolnilo zasliševanje obtoženca, Zalar je trdovratno vse tajil, se spretno izvijal sproti iz zadreg, v katerega ga je spravljala senatni predsednik in skušal na vsak način dokazati za vse očitanje mu slučajne svoj alibi. Predlagal je zato več novih prič, vendar pa senat ni sprejel tega predloga. Pač pa je Zalarja rešilo — začasno vsaj — dejstvo, da so nekatere priče včeraj izostale. Nekatere priče pa so že umrle, oziroma so odpotovale.

Senat si je osvojil drugi obtožbeni predlog, da se povabijo na razpravo one priče, ki so včeraj izostale, razen onih seveda, ki so že umrle. Razprava je bila nato opoldne preložena do prihodnjega zasedanja.

Naznanila

Krekova mladina Ljubljana vabi vse članstvo, da se udeležijo v petek 23. t. m. ob 8 zvečer v društvenih prostorih skioptičnega predavanja: »Svica in njene naravne krasote.« Vse slike so krasno kolorirane. — Odbor.

Poizvedovanja

Nasla se je hranilna knjižica z nekaj gotovine. Dobi se pri Janku Dolencu, Barvarska steza 6.

Dr. Ludvik Zalar

zdravnik
zopet redno ordinira.
Ljubljana, Sv. Petra c. 26.

Najboljše
ogljje
za likanje
prodaja
Josip Šerec
v Mariboru
Samo-
prodaja
za S. H. S.

DALIN

RAZPRODAJAH

se dobi usakorsino manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg šte. 17

Svetovno znane

Lutz-ove peči

iz Bludenza in emali-tablice z napisom ima
v zalogi od 1. oktobra 1927 dalje

Ing. Mate Guzelj, Ljubljana-Siška,
Jernejeva cesta 5 — tik stare cerkve
Naročila se že zdaj sprejemajo

Urejevanje vrtov:

Vzorni vrtni sadonošniki
Parki
Domači vrtovi
Sportna igrišča

kakor tudi predelovanje že obstoječih nasadov po
najmodernejšem načinu prevzema v najsolid-
nejšo, strokovnjsko izpeljavo po najnižji ceni

Drevesnica „VRT“

DŽAMONJA I DRUGOVI - DR. Z O. Z.
Maribor, Tržaška cesta št. 64

Telefon 301.

STROKOVNE NASVETE - OSNUTKE - SKICE
radi podeljujemo.

Krojači, šivilje, nešivilje!

Začetkom oktobra nov pouk o najmoder. preiz-
kušanih krojih za l. 1927/28, za gospode, dečke,
obleke za preč. duhovščino, uniforme (važno za
vojne obveznike). Damsko krojenje, modeliranje,
risanje po modnih listih po lahko razumljivem si-
stemu (praktično za slabe računarje). Pouk za ab-
normalne, štednje blaga (iz 2.60 m obleka za 96
prso mero). Spoznavanje blaga pri nakupu. Ker
ima učilišče lastni modni salon za izdelov. oblek,
imajo učenci priliko delati tudi praktične vaje;
šivanje, krojenje, likanje itd. Ure so razdeljene
tako, da se učenci lahko vozijo z vlakom domov.
Učencem se preskrbi hrana in stanovanje pri za-
nesljivih ljudeh. Revnejšim honorar znižan. Učen-
cem se preskrbi službe. Vsak učenec tečaja ima
vsako leto brezplačni pouk o spremembi mode.
Krojni pouk potom pošte z učnimi zvezki in ri-
zami. Kroji po meri. Izdaja modnih listov za kro-
jače s priloženim slovenskim poukom. Izdelovanje
moške, damske garderobe po meri, spec. kroji za
debele (abnormalne). Najnovejši vzorci blaga ved-
no na razpolago. — Informacije Zasebno krojno
učilišče anglo-francoski modni salon, Ljubljana,
Stari trg 19. F. POTOČNIK, član internac. anglo-
francoske krojne akademije, za svoj kraj odli-
kovan, diplomiran, izprašan v inozemstvu.

Službe iščejo

Kmečko dekle

poštenih staršev, 18 let,
išče mesta pri boljši dru-
žini. — Naslov v upravi
lista pod številko 7433.

PRODAJALKA

mešane stroke, želi pri-
merne službe, Nastop ta-
koj. Naslov v upravi lista
pod številko 7427.

Mesto praktikanta

v kakršnikoli pisarni išče
bivši drž. poduradnik —
absolvent nižje gimnazije,
več slovenšč., srbo-
hrvašč. in nemščine. Pri-
poroča se zlasti za kako
poverljivo mesto. Nastopi
lahko takoj. Cenj. ponud-
be pod šifro »Vztrajnost«
na podružnico »Sloven-
ca« v MARIBORU.

BOLJŠE DEKLE

zmožno slov. - nemškega
jezika, z dobrimi spriče-
vali, želi mesta k 1—2
manjšima otrokoma. —
Razumna tudi v gospo-
dinstvu. — Ponudbe z
označbo plače na Peč-
nik, Črneče p. Meža na
Dravi. 7410

Trgov. pomočnik

išče službo. Gre tudi na
deželo, nastopi takoj ali
pozneje. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
šifro »Trgovina št. 7439«.

DEKLE Z DEŽELE

želi takoj stopiti v služ-
bo pri krščanski družini
kot pomoč v kuhinji ali
k otrokom, najraje v Ljub-
ljani ali v Brezicah. Va-
jena je, že kuhanja. —
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 7438.

Prošle službe

Kmetško DEKLE

pošteno, ki ima veselje
do otrok in gospodin-
stva, sprejme takoj manj-
ša družina v Ljubljani. —
Naslov v upravi št. 7394.

Kuharica

perfektna, katere oprav-
lja tudi vsa hišna dela,
se išče. — VICEL, Mari-
bor, Glavni trg 5.

Agent-inkasant

se sprejme proti plači in
proviziji. Vpokojeni oro-
žniki imajo prednost. Po-
nudbe pod šifro »Zanes-
ljiv št. 7397« upravi lista.

Več spretnih

DELA VK

heftirare, vezilje, šivilje,
tamburirare sprejme ta-
koj MATEK & MIKEŠ,
Ljubljana, Dalmatinova 13

Zastopnike (ce)

sprejememo v stalno služ-
bo. — Ponudbe je poslati
na »UNITAS«, Mojstra-
na 81, Gor. 7361

Izurjena PLETILJA
dobi trajno službo. Rožna
dolina, cesta II, 13.

Sprejem več dobrih

PLETILK.
Franc Miklavčič, št. Vid
št. 20 nad Ljubljano.

Učenec

ali učenka se sprejme v
modni trgov. A. Persche.

UČENEC

zdrav, krepak, iz dobre
kmečke hiše, z dobrim
šolskim izpričevalom, se
takoj sprejme. A. Hoch-
nec, mesarija, Ruška ce-
sta 8, MARIBOR.

Učenca

sprejemem za restavraci-
jo HOTEL UNION. —
Starost 14—15 let. — K.
Rist. 7371

KONTORISTINJO

dobro izurjeno v steno-
grafiji in strojeopisu —
zmožno sloven., srbohrv.
in nem. jezika — sprej-
me veletrgovina v Ljub-
ljani. — Ponudbe pod:
»Veletrgovina 300« upra-
vi »Slovenca«. 7419

Kmetškega FANTA

poštenega, s Kranjskega,
15—17 let starega, sprej-
me za malega hlapca in
pastirja k dvema krava-
ma Mariborska koča na
Pohorju. — Takojšnje po-
nudbe na »Slovenca« pod
»Planinska koča 7426«.

Kovaški UČENEC

se sprejme takoj. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
številko 7382.

Pouk

Išče se instruktor
visokošolec, za IV. razr.
realke. Dobi stanovanje
z zajtrkom. Znanje kla-
virja prednost. — Ponudbe
upravi pod: »Instruktor«.

Pensionat Français
de Notre Dame de Lion
via Alice 1 — Trieste.
Cours des langues étran-
gères: Italien, Anglais,
Allemand, Piano Dessin
Peinture. Arts Modernes.
Belle position. — Confort
Modern Soins Maternels.

Stanovanja

SOBO

separirano — v sredini
mesta, išče gospod. Po-
nudbe na upravo lista
pod šifro »Soliden« 7351.

Koloproda?

POLHOVE KOŽE

in vse ostale kupuje
skozi celo leto v vsaki
količini ter zanesljivo
dobro plača D. Zdravčič,
trgovina z usnjem, Ljub-
ljana, Sv. Florijana ul. 9

Posestva

Hišo kupim

eno- ali dvodružinsko, z
vrtom, v centru ali v
bližini. — Ponudbe pod:
»Cena« na upravo lista.

PRODAM po jako niz-
ki ceni in zelo ugod. po-
goji v bližini Ljubljane in
pri glavni cesti
tovarniški OBJEKT
s stanovanj. in gospodar.
poslopjem, in precej ob-
širnem zemljiščem, pripra-
ven za vsako industrijo
in obrt, Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 7435.

Kdo kupi?

Meterska TRUGA
skoraj nova, se poceni
proda. L. KLEMENC, Sv.
Petra cesta šte. 79.

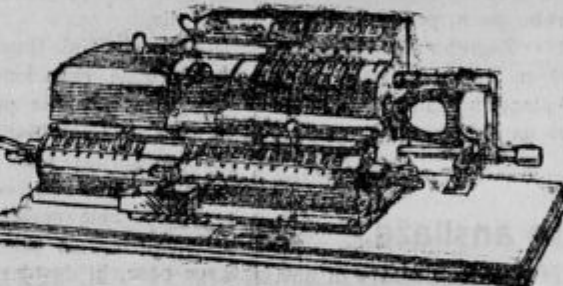
Brinje

dalmatinsko, lepo in čis-
to, nudi po 3.25 Din za
kilo SEVER & KOMP.,
Ljubljana - Gosposvetska
cesta 5. 7421

UMIVALNIK

zaprt, poceni naprodaj. —
Metelkova ulica šte. 1.

Naznanilo! Uljudno naznanjam, da sem
prevel modno trgovino
od g. Peter Šterka v Ljubljani, Stari trg 18, ter da se bodem
potrudil cenj. odjemalce zadovoljiti z dobro in solidno postrežbo.
Se priporočam z odl. spoštovanjem **Miloš Karničnik.**

Univerzalni računski stroj.

„Juniper“

zeleno francosko žganje
je najboljšo sredstvo
proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju,
želodnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se povsod.
Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga:
Vitimor Dolinšek, agentura „Juniper“,
Celje, Gosposka ulica 26.

Za časa Velesojma v Ljubljani od 17.—27. septembra
paviljon H 442.

Izkoristite svoj prosti čas.

Brez posebnega strokovnega znanja si zagotovite sijajen
zaslužek s prodajo državnih vrednostnih papirjev na
obroke. Vpoštevajo se samo inteligentni in resni ljudje.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo na **Jugoslov. Rudolf
Mosse d. d., Beograd** pod šifro „Sigurna zarada“.

Pisalni stroj „Halda“ model 12

je švedski izdelek in nedosežen
v konstrukciji in materijalu. —
Generalno zastopstvo za vso
Jugoslavijo:

Ant. Rud. LEGAT & Co.
MARIBOR, Slovenska ulica 7.
Telefon 100. Telefon 100.

Na pokrajinski razstavi
v Ljubljani - paviljon
„E“ 52-54.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 21. sept. 1927.

Višina barometra 308.8 mm

Opazovanja	Baro- meter	Toplo- ta v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Obleč- nost 0—10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	763.5	14.7	99	mlrno			23.4	13.6
	14	762.3	22.9	65	SW 6				
	21	761.9	20.6	81	SW 6				
Maribor		763.7	17.0	95	W 4				
Zagreb		764.2	19.0	78	W 10				
Belgrad		765.3	18.0	62	mirno				
Sarajevo		764.6	17.0	73	mirno				
Skopje		764.8	20.0	66	mirno				
Dubrovnik		762.0	24.0	68	mirno				
Split		762.8	20.0	74	NE 1				
Praga	7	760.6	14.0	—	W 10				

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm)
prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755
do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.